

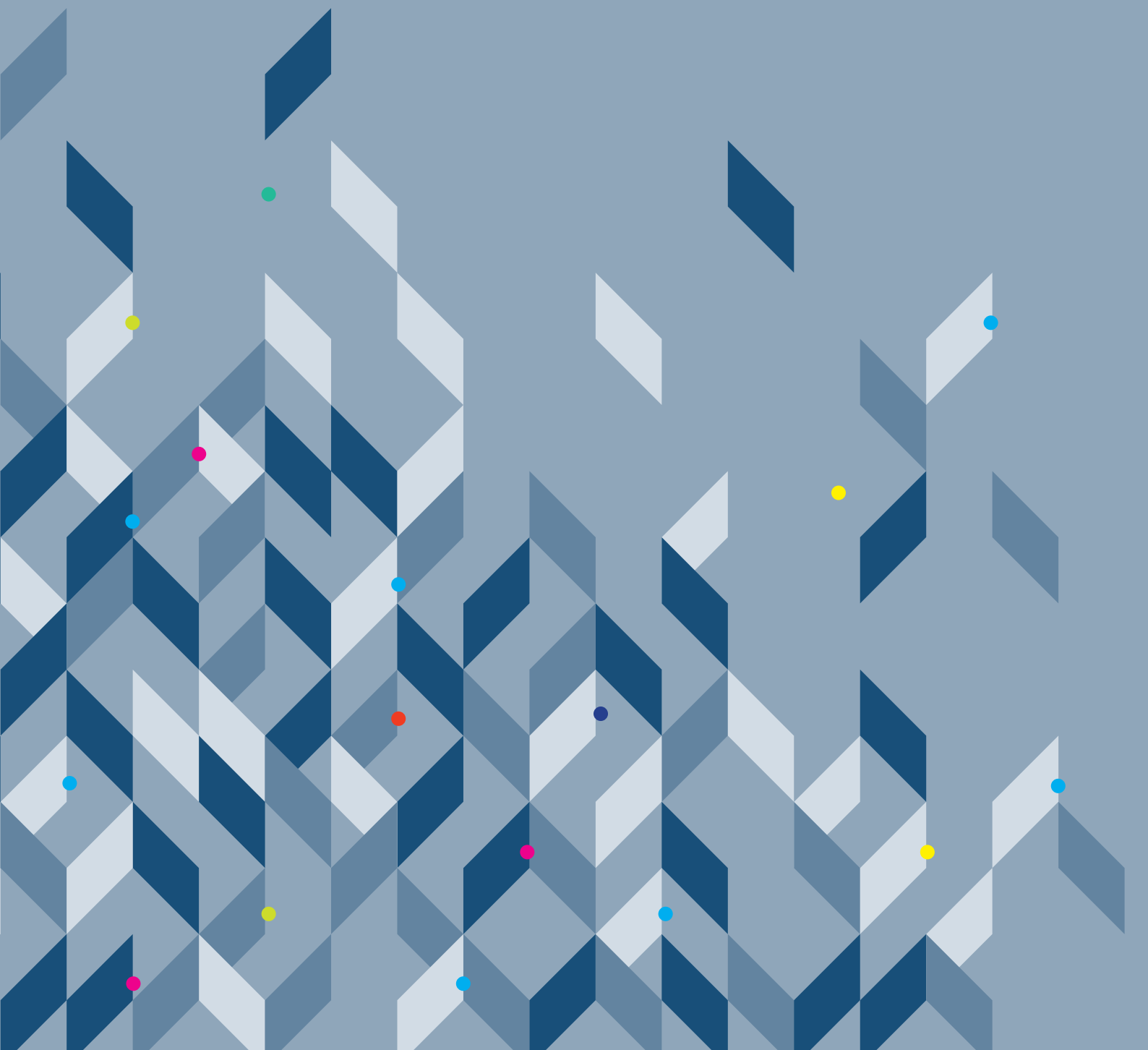
IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

SAŽETAK

STRATEŠKA STUDIJA

UTJECAJA NA OKOLIŠ PRIJEDLOGA IDPPDNŽ

DVOKUT ECRO D.O.O. ZAGREB, SIJEČANJ 2017.

datum / 19.01.2017

naručitelj / Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko- neretvanske županije

naziv dokumenta / **STRATEŠKA STUDIJA O UTJECAJU NA OKOLIŠ IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO- NERETVANSKE ŽUPANIJE**

Naručitelj/ Nadležno tijelo:	Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko-neretvanske županije Pred Dvorom 1, 20000 Dubrovnik
Ovlaštenik:	DVOKUT ECRO d.o.o. Trnjanska 37, 10000 Zagreb

Naziv dokumenta:	STRATEŠKA STUDIJA O UTJECU NA OKOLIŠ IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE
Ugovor:	U061_15
Verzija:	za Javnu raspravu
Datum:	Siječanj 2017
Poslano:	19.01.2017, Tajniku Povjerenstva, Naručitelju i Izrađivaču Plana, putem e-mail-a

Voditeljica izrade:	Daniela Klaić Jančijev, mag. biol. <i>Klaić Jančijev</i>
Stručni suradnici:	Ivana Šarić, mag. biol. <i>Šarić</i>
	Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch. <i>Brkić</i>
	Ines Geci, mag. geol. <i>Geci</i>
	Tomislav Hriberšek, mag. geol. <i>Hriberšek</i>
	mr. sc. Konrad Kiš, mag. ing. silv.; ovl.i.š. <i>Kiš</i>
	Mario Pokrivač, mag. ing. traff., struč. spec. ing. sec. <i>Mario Pokrivač</i>
	Vjeran Magjarević, mag. phys. geophys. <i>Magjarević</i>
	Katarina Bulešić, mag. geogr. <i>Bulešić</i>
	Ivan Juratek, mag. ing. prosp. arch., ovl.kr.arh. <i>Juratek</i>
Mirjana Marčenić, mag. ing. prosp. arch. <i>Marčenić</i>	

	<p>Jelena Fressl, mag. biol. <i>Jelena Fressl</i></p> <p>Tajana Uzelac Obradović, mag. biol. <i>Tajana Uzelac Obradović</i></p> <p>Imelda Pavelić, mag. ing. agr., univ. spec. oecoling. <i>Imelda Pavelić</i></p> <p>Marijana Bakula, mag. ing. cheming. <i>M. Bakula</i></p> <p>mr.sc. Gordan Golja, mag. ing. cheming. <i>Gordan Golja</i></p> <p>Igor Anić, mag. ing. geoling., univ. spec. oecoling. <i>Igor Anić</i></p>
Konzultacije podaci:	<p>Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije Petilovrijenci 2, Dubrovnik</p>
Direktorica:	<p>Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch. <i>Marta Brkić</i></p>

DVOKUT ECRO d.o.o.
proizvodnja i istraživanje
ZAGREB, Trnjanska 37

Glavna ocjena (poglavlje G.)

Voditeljica izrade:	<p>Daniela Klaić Jančijev, mag. biol. <i>Daniela Klaić Jančijev</i></p>
Stručni suradnici:	<p>Jelena Fressl, mag. biol.</p> <p>Tajana Uzelac Obradović, mag. biol.</p> <p>Ivana Šarić, mag. biol.</p> <p>mr. sc. Konrad Kiš, mag. ing. silv.</p> <p>Mirjana Marčenić, mag. ing. prosp. arch.</p>
Direktorica:	<p>Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch. <i>Marta Brkić</i></p>

DVOKUT ECRO d.o.o.
proizvodnja i istraživanje
ZAGREB, Trnjanska 37

SADRŽAJ

UVOD	1
A. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA PP DNŽ I ODNOS S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA	3
A.1. PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO- NERETVANSKE ŽUPANIJE	3
A.2. IZMJENE I DOPUNE PP DNŽ	11
A.2.1. CILJEVI I PROGRAMSKA POLAZIŠTA PROSTORNOG PLANA	12
A.2.2. BITNIJE IZMJENE I DOPUNE U ODNOSU NA VAŽEĆI PLAN.....	13
B. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA I MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE PP DNŽ	18
C. PREGLED MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ	20
C.1. KRAJOBRAZ	24
C.2. KVALITETA ZRAKA	25
C.3. KLIMATSKE PROMJENE.....	25
C.4. TLO I POLJOPRIVREDA	26
C.5. ŠUMARSTVO I LOVSTVO	27
C.5.1. ŠUMARSTVO	27
C.5.2. LOVSTVO	27
C.6. VODE.....	28
C.7. BIORAZNOLIKOST I ZAŠTIĆENA PODRUČJA	28
C.8. KULTURNA BAŠTINA	29
C.9. STANOVNIŠTVO I ZDRAVLJE LJUDI.....	30
C.10. PREKOGRANIČNI UTJECAJ.....	30
D. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU	32
D.1. ZAKLJUČAK O UTJECAJU PP DNŽ NA EKOLOŠKU MREŽU.....	33
D.2. MJERE UBLAŽAVANJA ŠTETNIH POSLJEDICA PROVEDBE PP DNŽ NA POJEDINA PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE	37
E. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	40
E.1. PRIJEDLOZI MJERA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA OKOLIŠ.....	40
E.2. PRIJEDLOG PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	49
F. OBRAZLOŽENJE NAJPRIHVATLJIVIJEG VARIJANTNOG RJEŠENJA PP DNŽ NA OKOLIŠ	50

UVOD

Osnovni Prostorni plan Dubrovačko- neretvanske županije (PP DNŽ) donesen je 2003. godine objavom u Službenom glasniku Dubrovačko- neretvanske županije (SG DNŽ br. 6/03) nakon čega je uslijedilo više izmjena i dopuna plana te usklađivanja plana s zakonskom regulativom (SG DNŽ 3/05, ~~3/06*~~, 7/10, 4/12-isp., 9/13, 2/15-uskl. i 7/16); *- Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., NN 10/15 od 28.1.2015.), što je detaljnije opisano u poglavlju A.1.

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko- neretvanske županije započeo je u srpnju 2014. g. postupak izrade i donošenja Izmjena i dopuna PP DNŽ donošenjem *Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko- neretvanske županije* (SG DNŽ 4/14) koja je 2015.g. izmijenjena, odnosno dopunjena u skladu s Presudom Visokog upravnog suda RH (SG DNŽ 6/15). Stručni izrađivač Izmjena i dopuna Plana je Zavod za prostorno uređenje DNŽ.

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Dubrovačko- neretvanske županije nositelj je izrade i donošenja Izmjena i dopuna Plana, a ujedno i tijelo nadležno za provedbu postupka strateške procjene utjecaja Izmjena i dopuna Plana na okoliš (SPUO).

Postupak SPUO provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13- Zakon o gradnji, 78/15). U studenom 2014. g. donesena je *Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko- neretvanske županije*.

Radi racionalizacije postupka i ekonomičnosti, za predmetne izmjene i dopune Plana nije se provodio postupak Prethodne ocjene već se, temeljem očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP), Uprave za zaštitu prirode (Klasa: 612-07/14-57/386; Ur. broj: 517-07-2-2-14-2) od dana 12. studenog 2014.g., odmah pristupilo provedbi postupka Glavne ocjene. Očitovanjem je utvrđeno da se zbog naravi predmetnog plana, pri njegovoj primjeni, mogu očekivati značajni negativni utjecaji na ekološku mrežu.

Prva radnja u ovom postupku bila je određivanje sadržaja strateške studije. Strateška studija o utjecaju na okoliš izrađuje se kao stručna podloga za provedbu postupka SPUO. Strateškom studijom se određuju, opisuju i procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana te predlažu mjere zaštite okoliša i program praćenja ovisno o prepoznatim utjecajima.

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije zatražena su mišljenja tijela o sadržaju Strateške studije te je održana rasprava u svrhu usuglašavanja mišljenja i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije. U svrhu informiranja javnosti, informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije objavljena je na internetskoj stranici Dubrovačko-neretvanske županije (www.dnz.hr) te na oglasnoj ploči Dubrovačko-neretvanske županije, Vukovarska 16, u Dubrovniku, u razdoblju od 10. prosinca 2014. do 10. siječnja 2015.godine. Rasprava o sadržaju Strateške studije održana je 18. prosinca 2014., u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika, Pred Dvorom 1., u Dubrovniku. U postupku određivanja sadržaja strateške studije, MZOIP- Uprava za zaštitu prirode dala je svoje mišljenje o obuhvatu strateške studije, kao i poglavlja Glavne ocjene unutar iste.

Odluka o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije donesena je u ožujku 2015. g. (Klasa: 351-01/14-01/86; Ur. broj: 2117/1-23/1-1-15-29, 26. ožujka 2015. g.).

Sadržaj strateške studije prati obvezan sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš.

Izrađivač Strateške studije je tvrtka Dvokut ECRO d.o.o. iz Zagreba koja posjeduje Rješenje MZOIP-a o suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša i izradu strateških studija.

A. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA PP DNŽ I ODNOS S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA

A.1. PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO- NERETVANSKE ŽUPANIJE

PP DNŽ je osnovni dokument uređenja prostora Dubrovačko- neretvanske županije, kojim se utvrđuju osnove za obnovu i budući razvitak u prostoru, ciljevi prostornog uređenja i namjena prostora te smjernice, mjere i uvjeti za korištenje, zaštitu i uređenje prostora. Prostorni obuhvat Plana je cjelokupni prostor Županije.

Kronologija izrade i donošenja Prostornog plana DNŽ

Osnovni Plan donesen je 2003. godine objavom u Službenom glasniku Dubrovačko–neretvanske županije (SG DNŽ br. 6/03), nakon čega je 2005.g. izvršeno usklađenje Plana s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/04), a na način da nije dirano u građevinska područja niti u suštinu koncepcije Plana.

2006. godine uslijedilo je donošenje Izmjena i dopuna PP DNŽ kojima se izvršila promjena kategorizacije namjena i sadržaja osnovnog Plana sukladno novoj zakonskoj regulativi i razradama kroz prostorne planove uređenja gradova i općina. Međutim, ove Izmjene i dopune Plana ukinute su Presudom Visokog upravnog suda RH (NN 10/15).

Sustavne izmjene i dopune plana donesene su 2010. godine koje su obuhvatile ugostiteljsko–turističke zone, gospodarske zone i infrastrukturu.

Izmjene i dopune donesene 2013. g. bile su ciljanog karaktera i pokušale su omogućiti neke investicije i gospodarski razvoj (SG DNŽ br. 9/13.). Osim ovih 1. ciljanih izmjena i dopuna, u 2016. godini donesene su i 2. ciljane izmjene i dopune koje su se odnosile na preraspodjelu planiranih izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) ugostiteljsko- turističke namjene u Općini Ston radi ostvarivanja mogućnosti investiranja (SL DNŽ br. 7/16.). 2013. godine se započelo s izradom 3. ciljanih izmjena i dopuna koja se odnosila na ostvarivanje mogućnosti investiranja tj. planiranje izdvojenog građevinskog područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene u Općini Orebić. 3. ciljane izmjene i dopune nisu donesene jer je postupak donošenja obustavljen temeljem članka 202. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13), a razlozi pokretanja ovih CID su ugrađeni u ID koje su u tijeku.

Odluka o donošenju usklađenja Plana sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) donesena je u veljači 2015.g., a odnosila se na usklađenje Plana sa Zakonom u smislu da ne postoji ograničenje za eksploataciju tehničko-građevnog kamena na otocima izvan 1.000m. (**Error! Reference source not found.**)

Izradi Izmjena i dopuna Plana koje su predmet ove strateške studije pristupilo je 2014. godine donošenjem Odluke o izradi izmjena i dopuna Plana koja je 2015.g. izmijenjena i dopunjena kako bi se ponovno razmotrile zone ukinute Presudom Visokog upravnog suda RH¹.

Osnovna namjena i korištenje prostora

Odredbama za provođenje Plana, područje DNŽ razgraničeno je prema korištenju i namjeni površina na:

- Razvoj i uređenje prostora/površina naselja
- Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja.

Područje izvan naselja razgraničeno je na građevinska područja izdvojene namjene:

- gospodarska: proizvodna, iskorištavanje mineralnih sirovina, uzgajališta (mari- i akvakultura), poslovna i ugostiteljsko- turistička,
- sportsko- rekreacijska namjena,
- posebna namjena,
- groblja,

te površine izvan građevinskih područja: poljoprivredne, šumske i vodene površine te površine infrastrukturnih sustava.

Prostor je prema namjeni razgraničen načelno, s obzirom na karakter plana i mjerilo (1 : 100.000). Detaljnije razgraničenje pojedinih zona i kategorija, načina i uvjeta korištenja i uređenja određuje se u prostornim planovima uređenja općina/gradova, na temelju programskih smjernica određenih u PPDNŽ i u skladu s odgovarajućim propisima.

Način korištenja prostora za određenu namjenu Planom je utvrđen vodeći računa o vrsti i opsegu zaštite i očuvanja prirodnih resursa u cilju zadržavanja biofizičke strukture i daljnjeg razvoja relativno stabilnih ekosustava, osobito vrijednih predjela u cilju racionalnog korištenja i zauzimanja prostora i očuvanja identiteta osobito ruralnog krajolika, te okoliša unutar izgrađenih (urbanih područja) u cilju zaštite zdravlja i unapređenja života ljudi i ostalih živih bića (tlo, voda, zrak, buka, otpad i dr.).

Prostor ograničenja zaštićenog obalnog područja mora (POG) obuhvaća pojas kopna i otoka u širini od 1.000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji od 22 jedinice lokalne samouprave samo Grad Metković i Općine Pojezerje, Kula Norinska i Zažablje nisu u zaštićenom obalnom pojasu mora (ZOP)².

Planom se određuje da, pri planiranju infrastrukturnih sustava, treba prvenstveno koristiti postojeće trase i zajedničke koridore za više novih vodova, radi zaštite šuma i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta i sprječavanja razaranja cjelovitosti prirodnih i od čovjeka stvorenih struktura.

Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju

¹ Zone koje su bile predmet Izmjena i dopuna PP DNŽ koje se ukidaju Presudom Visokog upravnog suda RH mogu se vidjeti u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna PP DNŽ (SG DNŽ br 3/06) (http://www.edubrovnik.org/data/fileup/162_GLASNIK_doc.pdf)

² ZOP- Zaštićeno obalno područje mora obuhvaća područje obalnih jedinica lokalne samouprave.

U poglavlju 2 Odredbi za provođenje, Planom su određene prometne, pomorske, energetske građevine, građevine za transport plina, vodne građevine, posebne (vojne) građevine i dr. koje su prema značaju podijeljene na one od važnosti za Republiku Hrvatsku i za Županiju.

Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

U poglavlju 3. Odredbi za provođenje daju se uvjeti za smještaj gospodarskih i ostalih sadržaja u prostoru. Smještaj gospodarskih sadržaja omogućuje se u građevinskom području (GP) naselja, GP izdvojene namjene izvan naselja te izvan GP-a.

Ovim odredbama određena su područja pretežito proizvodne namjene (I) na ukupno oko 50 lokacija, koje zauzimaju 671,63 ha. Od ovih 50tak lokacija, nešto manje od polovice je već postojeće, a ostale su planirane ili se planira proširenje postojećih.

Područja eksploatacije mineralnih sirovina (E) određena su također u područjima izdvojene namejne izvan naselja, i to za kamen (E3) i sol (E5). Ova područja određena su na 16 lokacija (7 za tehničko-građevni kamen, 8 za arhitektonsko građevni kamen i 1 za sol (općina Ston). Od ovih lokacija, 4 ih je planirano, 6 postojećih, a 6 postojećih/ planiranih. Planom su prepoznata napuštena eksploatacijska polja koja je potrebno sanirati i namijeniti sukladno odredbama prostornih planova općina/ gradova na 9 lokacija.

Također, određene su površine istražnih prostora na 9 lokacija, od kojih su 2 postojeće, a ostale planirane. Prema uvjetima plana određeno je da se ovi zahvati moraju uskladiti u odnosu na zahtjeve zaštite okoliša i sa susjednim prostorom, te da će se nova eksploatacijska polja određivati na najmanje vizualno osjetljivim lokacijama temeljem Rudarsko- geološke osnove/ studije DNŽ. Eksploatacijska polja ne mogu se odobravati u zaštićenim dijelovima prirode, obalnom području, na prostoru visokih šuma i osobito vrijednih poljoprivrednog zemljišta, infrastrukturnih koridora i unutar građevinskih područja, kao niti na području sanitarnih zona zaštite izvorišta.

Potencijalna područja pogodna za razvoj uzgoja (mari- i akvakulture) (H) određena su na 22 lokacije, ukupne površine 9.287 ha. Od ovih lokacija, 2 su postojeće u malostonskom zaljevu, 2 postojeće/ planirane, a ostale su planirane. Kapaciteti će se utvrditi planovima niže razine (PPUO/G).

U akvatoriju DNŽ planirane su dvije ribarske luke unutar luka otvorenih za javni promet: Dubrovnik i Vela Luka, te se Planom potiče ulaganje u razvoj potrebne ribarske infrastrukture, poboljšanje ribarske flote, ulaganje u preradbene kapacitete u području ribarstva, marikulture i akvakulture, ulaganje u akvakulturu na području slatkih i boćatih voda, osiguravanje zaštite i očuvanje autohtonih vrsta te stalno praćenje ribljeg fonda, sve u svrhu razvoja akvakulture i ribarstva.

Područja poslovne namjene (K) moguća su u izdvojenim GP-ima izvan naselja gospodarske namjene te se određene zone na oko 50 lokacija, ukupne površine 735 ha. Od toga 1 je postojeća, 36 ih je planirano, a 13 je postojećih za koje se planira proširenje. Planirani gospodarski sadržaji se moraju utvrditi u planovima nižeg reda (PPUO/G). Površina zona će se definirati ovisno o terenskim prilikama, maksimalno do 200 ha.

Površine ugostiteljsko- turističke namjene (T) određene su na 83 lokacije, ukupne površine 640 ha. Od toga, 13 ih je postojećih, za 2 se planira proširenje, a 68 ih je planirano. Ukupni kapacitet iznosi 52.967 kreveta. Planom su određene 2 zone, kao zone u istraživanju, i to na području općina Ston i Trpanj. Odredbama su za ove zone određeni uvjeti gradnje unutar POG-a, s posebnim nalaskom na to da se one mogu planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti, na način da su smještajne građevine i prateći sadržaji svojim položajem i visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika i mjerama zaštite kulturnih dobara.

Planom su određene luke nautičkog turizma državnog značaja do 400 vezova na 7 lokacija (1 postojeća (Dubrovnik), 1 postojeća uz planirano proširenje (Korčula) i 5 planiranih lokacija). Luke nautičkog turizma županijskog značaja do 200 vezova planirane su na 11 lokacija (od čega je jedna postojeća-Slano), a do 100 vezova na 20 lokacija.

Planom su određena područja sidrišta, koja će se detaljnije planirati u planovima nižeg reda (PPUO/G) temeljem maritimne studije kao strične podloge te su u odredbi 82a. dane posebne mjere zaštite morskih staništa pri planiranju sidrišta i privezišta.

Planom su određene površine sportsko- rekreacijske (R) namjene na 37 lokacija (ukupna okvirna površina 1.286 ha), od čega su 2 postojeće, 1 postojeća/ planirana i ostalih 34 planiranih lokacija. Sportsko- rekreacijske zone odnose se na površine za golf (R1), vodene sportove (R2), sportske dvorane i igrališta (R3 i R4), rekreacijske parkove (R5), kupališne zone (R6).

Golf igrališta planiraju se na 3 lokacija, i to golf igralište Srđ (Grad Dubrovnik), zona Sestrice (općina Dubrovačko primorje) i Gnijile (općina Konavle) kao pretežito R1 zone. Planom su dani uvjeti izgradnje na područjima golf igrališta, kao što je izgradnja na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti, ograničenje izgrađenosti zgradama do 4% površine, minimalno 30% obuhvata treba biti uređeno kao parkovni nasad i dr.

Posebno su izdvojeni uvjeti za golf igralište Srđ, koji se odnose na potrebu procjene utjecaja na dobra svjetske baštine³, poštivanje mjera zaštite za povijesne urbane i fortifikacijske krajolike radi zaštite cjelina (urbani/fortifikacijski krajolik Dubrovnika koji uključuje fortifikacijski krajolik Srđa, krajolik povijesnog vodovoda kao i krajolik karavanskog puta) te mjera zaštite za prirodne krajobrazne brda priobalja. U Odredbama su također date konkretne preporuke/ smjernice preuzete iz studije „Identifikacija i valorizacija prirodnih i kulturnih krajolika pilot područja Grada Dubrovnika“, kao i preporuke „Izvešća o reaktivnoj promatračkoj misiji UNESCOa i ICOMOSa o starom gradu Dubrovniku“.

Također, izdvojeni su uvjeti za golf igralište Sestrice koji se prvenstveno odnose na očuvanje ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR3000163 Stonski kanal te zaštitu evidentiranih kulturnih dobara.

Mješovite zone koje uključuju i oznaku R1 su 2 zone i to Canavia u Konavlima i Slađenovići u Dubrovačkom primorju koji planiraju neke sadržaje golf igrališta kao dijela ukupne ponude rekreacijske zone (npr. 9 rupa, pucalište i slično).

Planom su određene sportske luke županijskog značaja na 9 lokacija, od čega su 2 postojeće, a 6 planiranih.

Planom su određene zone posebne (vojne) namjene (N) na 35 lokacija, kao i zone groblja.

Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, posebno u voćarstvu, vinogradarstvu i povrćarstvu. Na području Županije poljoprivredne površine prikladne su za razvoj specifične poljoprivredne proizvodnje - ekološka poljoprivreda, a velike su mogućnosti za uzgoj stoke i podizanje manjih stočnih farmi te razvoj pčelarstva. Poljoprivredno zemljište podijeljeno je na 4 kategorije (P1- osobito vrijedna obradiva zemljišta, P2- vrijedna obradiva zemljišta, P3- ostala obradiva zemljišta i PŠ- ostala poljoprivredna zemljišta).

Iako na području DNŽ nema osobito vrijednih obradivih zemljišta P1 u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, na pojedinim geografskim područjima uzgajaju se kulture za proizvodnju

³ Posebno s obzirom na prijedlog proširenja buffer zone svjetske baštine grada Dubrovnika.

vrhunskih proizvoda, stoga su ta zemljišta (dijelovi krških polja, terasaste padine) definirana kao osobito vrijedno obradivo zemljište (P1). Ova zemljišta nalaze se na 14 lokacija i ne može im se mijenjati namjena. Najveće površine vrijednih obradivih zemljišta (P2) kategorije nalaze se na području velikih krških polja kao što su Vrgoračko i Konavosko polje, te u dolini rijeke Neretve. Ostali dio nalazi se na području brojnih manjih krških polja na poluotoku Pelješcu, te na otocima Korčula, Mljet i Lastovo. Za ovu kategoriju zemljišta dani su uvjeti kada se mogu koristiti u nepoljoprivredne svrhe. Planom se određuje obveza zaštite od prenamjene tla kategorije P1 i P2, te potreba šticećenja od prenamjene tla P3 kategorije i to naročito u slučaju ako na širem području ima zemljišta nižih bonitetnih klasa.

Planom su također evidentirane površine podizanja višegodišnjih nasada, odnosno šumska zemljišta koja su prenamijenjena u poljoprivredna zemljišta posebnim „Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada“, sukladno Zakonu o šumama i Uredbi o postupku i mjerilima za osnivanje služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu RH radi podizanja višegodišnjih nasada, i to vinograda, voćnjaka i maslinika (služnost se osniva na vrijeme do 50 godina). Planom je, na ovim površinama, određena zabrana planiranja gradnje: ako to nije planirano PPDNŽ ili PPU/O, unutar prostora ograničenja ZOP-u, unutar područja osobito vrijednog krajobraza i zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode, u područjima visokih šuma, na područjima izloženih vizurama vrijednog krajolika, te s mora i zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina, na vrhovima brda, istaknutim reljefnim uzvisinama.

Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti temeljiti će se na načelu održivog gospodarenja. Unutar šuma i šumskog zemljišta mogu se planirati samo oni zahvati u prostoru koji su u funkciji korištenja i održavanja šuma i šumskog zemljišta, a kojima se ni na koji način ne umanjuje vrijednost prostora. Planom su dane smjernice s ciljem očuvanja šuma i šumskog zemljišta koje se odnose na potrebu maksimalne zaštite obraslog šumskog zemljišta, korištenje općekorisnih funkcija na području krša gdje je drvna masa i vrijednost drva niska, očuvanja i sanacije ugroženih područja prirodnih, kulturno povijesnih i tradicijskih vrijednosti obalnog i zaobalnog krajolika te poticanja prirodne obnove šuma i autohtone vegetacije, izbjegavanje promjene namjene šuma i šumskog zemljišta ako je ono predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti.

Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru

U poglavlju 4. Odredbi za provođenje dan je pregled planiranog sustava središnjih naselja u DNŽ, u skladu s geostrateškim položajem DNŽ u Republici Hrvatskoj te povijesnom ulogom ovog područja. U naseljima Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Opuzen i Lastovo poticat će se u cilju aktiviranja neiskorištenih potencijala ubrzani razvoj gospodarstva, a jačanjem funkcija i stvaranjem pretpostavki za postupnu preobrazbu obilježja u gradove srednje veličine, ta će naselja preuzeti funkciju žarišta i nositelja policentričnog razvitka pripadajućeg prostora u mreži gradova Županije. Razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva poticat će se posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1000 stanovnika (Babino Polje, Vlaka, Slano, Trpanj, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić-Seoci, Mlinište, Lumbarda i Srebreno).

Također, dana je optimalna klasifikacija središnjih funkcija naselja, kao i razmještaj i razvitak središnjih funkcija u određenim središtima za pojedine kategorije središnjih naselja.

Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađenih i neizgrađenih dijelova

Planom su građevinska područja naselja veća od 25 ha prikazana poligonom, a manja od 25 ha simbolom. Planom se, obzirom na mjerilo, ne prikazuju GP naselja, a točne granice utvrditi će se planovima nižeg reda (PPUO/G) na temelju detaljne analize demografskog i gospodarskog potencijala, određenih prostornih pokazatelja i iskaza površine izgrađenog i neizgrađenog dijela, uvažavajući

smjernice iz PPDNŽ (ispitati mogućnost gradnje unutar postojećih granica GP, povećati površinu GP samo ako je iscrpljena mogućnost gradnje unutar postojećih granica tih područja i na temelju argumentiranih razvojnih potreba, prilagoditi gustoću stanovanja i gustoću stanovništva prema tipu naselja, oblikovati građevinska područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu, odvojeno od druge takve cjeline).

Planom su GP podijeljena na GP unutar prostora ograničenja ZOP-a (POG), i GP izvan POG-a te su s obzirom na ovakvu podjelu planom utvrđeni uvjeti korištenja tih područja.

Također, s obzirom na racionalnost korištenja, Planom su utvrđeni prostori visokog, srednjeg i niskog intenziteta korištenja.

Odredbama su određene optimalne veličine naselja, kao i pravci preobrazbe s ciljem razvoja gradova i ostalih naselja.

Vežano za prenamjenu područja izvan građevinskog područja u GP naselja, Planom se zabranjuje prenamjena osobito vrijednog (P1) i vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P2) u građevinsko zemljište, sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu. Prilikom izdavanja koncesija na šumskom zemljištu koja se prenamjenjuje u poljoprivredno zabranjuje se gradnja ako nije planirano u PPDNŽ ili PPUO/G (odredba se odnosi na poljoprivredna zemljišta namijenjena višegodišnjim nasadima).

Planom je prepoznat problem velikog broja tradicijskih naselja i zaseoka neistražene kulturno-povijesne vrijednosti, evidentiranih, ali ne zaštićenih, a koja su sustavom prostornog planiranja kroz PPUO/G uključeni u građevinska područja te se na njih primjenjuju odredbe za novu gradnju neprimjerenih volumena i prostornih odnosa za ta naselja. Stoga je Planom utvrđeno da se u fazi izrade planova nižeg reda (PPUO/G-a), kroz urbanističke uvjete, vodi računa ne samo o arhitektonskom oblikovanju novoplanirane izgradnje, već i o tipologiji naselja te odnosu naselja prema svom prirodnom ili kultiviranom okruženju.

Uvjeti utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru

Planom je utvrđen smještaj planiranih koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava koji su usmjeravajućeg značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne prilagodbe koje bitno ne odstupaju od koncepcije rješenja.

U cestovnom prometu treba osigurati optimalno povezivanje unutar Županije, te povezivanje Županije sa ostalim dijelovima Hrvatske i Europom gradnjom prometnica kojima će se brzo i učinkovito odvijati tranzitni promet područjem Županije na način da se stvori optimalan cestovni prometni sustav s poticajnim utjecajem na život stanovnika. Varijantna rješenja pojedinih koridora prometnica, odnosno koridori u istraživanju, sastavni su dio PPDNŽ do izgradnje prometnice, a na preostalim koridorima prostor će se potom koristiti prema postojećoj namjeni.

Planom su određene luke otvorene za javni promet, državnog, županijskog i lokalnog značaja. Ukupno je utvrđeno 85 luka otvorenih za javni promet, od čega su 2 luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja, 7 luka županijskog značaja i 76 luka lokalnog značaja:

Osim luka otvorenih za javni promet, Planom su određene luke nautičkog turizma, sportske luke, privezišta te sidrišta za jahte i brodice unutar luka otvorenih za javni promet kao izdvojena lučka područja. Također, određena su iskrcajna mjesta za ribarska plovila te plovni putovi.

U sustavu željezničkog prometa potrebno je modernizirati postojeće kapacitete i koristiti ih za bolje međusobno povezivanje unutar Županije kao i Županije sa okruženjem, tako da se:

- u najvećoj mjeri iskoriste prednosti željezničkog prijevoza i revitalizacijom luke Ploče poveže s pomorskim prometom,
- izgradi drugi kolosijek na postojećoj željezničkoj pruzi Ploče-Metković-Sarajevo-Osijek-Mađarska,
- izgradi dužjadranska željeznica velikih brzina.

U sustavu zračnog prometa Planom su određene lokacije postojećih i planiranih zračnih luka, helidroma i pomorskih luka i uređenih površina na otocima i obali za hidroavionski i amfibijski promet. Određeno je 5 lokacija za zračne luke, od čega 4 planirane lokacije za zračne luke tercijarnog značenja (općine Smokvica, Dubrovačko primorje i Lastovo, te Grad Ploče). Određeno je 17 lokacija za uređenje heliodroma, od čega 11 planiranih i 1 alternativna lokacija (općina Lastovo). Određeno je 6 lokacija za aerodrome na vodi, od čega su 3 planirane.

U svrhu osiguranja vrhunskog turizma sukladno svjetskim standardima i ostvarivanja turističke ponude na najvišem nivou omogućuje se na razini PPUO/G i UPU planiranje helidroma sa pratećom infrastrukturom i suprastrukturom koji će biti u funkciji izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene i golf igrališta, a čija će se točna lokacija i dimenzije utvrditi sukladno stručnim studijama, analizama i nadležnim tijelima.

Također se omogućuje da se planovima nižeg reda planira izgradnja/ rekonstrukcija žičara.

U sustavu pošte i telekomunikacija određene su zone smještaja samostojećih stupova, koji su utvrđeni temeljem stručne podloge „Zajednički plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture“. Planom su, za samostojeće stupove određeni uvjeti ograničenja gradnje:

- potrebno je izbjegavati gradnju na područjima namijenjenima pretežito stanovanju, osim iznimno ukoliko se drugačije ne može osigurati kvalitetna pokrivenost signalom elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.
- ne mogu se graditi na područjima namijenjenim za zdravstvene, predškolske i školske sadržaje i javne parkove
- na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, a posebice na područjima zaštićenim u kategoriji nacionalni park, strogi rezervat i posebni rezervat, te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu. Iznimno, ukoliko je nemoguće izbjeći izgradnju na ovim područjima, isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegnute istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina
- na područjima zaštićenih dijelova prirode i graditeljske baštine tipske građevine za smještaj opreme treba oblikovati u skladu s prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicijskom arhitekturom.

U sustavu elektroenergetske infrastrukture određeni su koridori i lokacije proizvodnih postrojenja, te prijenosnih i transformatorskih postrojenja od 35 (20) kV na više, kao i magistralne plinoopskrbne građevine.

Planira se realizacija II. faze HE Dubrovnik, te mala hidroelektrana (MAHE) „Konavle“ koja bi energetske koristila protočne vode iz odvodnog tunela Konavskog polja.

Planom su utvrđene smjernice za određivanje lokacija samostojećih sunčanih elektrana, te se predlaže istražiti mogućnost smještaja sunčanih elektrana na lokacijama koje su utvrđene kao potencijalne za smještaj vjetroelektrana, kako bi se koristila zajednička infrastruktura. Ukupno su predložene 42 potencijalne lokacije samostojećih sunčanih elektrana, ukupne površine oko 390 ha.

Planom je predloženo 8 potencijalnih makrolokacija vjetroelektrana na manje izloženim vizurama u zaleđu kopnenog dijela Županije i na poluotoku Pelješcu, ukupne površine oko 5.000 ha te su dane smjernice za određivanje lokacija.

Planom je određeno da će se konačne lokacije vjetroelektrana i solarnih elektrana odrediti na temelju prethodnih istraživanja, studija podobnosti, strateške procjene utjecaja na okoliš i provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš.⁴

Planom su dani uvjeti za realizaciju vodnogospodarskog sustava, u smislu korištenja voda (vodoopskrba, sustavi za navodnjavanje), sustava za zaštitu voda i mora (odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda), zaštitnih i regulacijskih sustava (zaštita od štetnog djelovanja voda) i sustava za melioracijsku odvodnju.

Planom su sustavi navodnjavanja određeni sukladno „Planu navodnjavanja za područje Dubrovačko-neretvanske županije“, a odnose se na donjoneretvansko područje, Konaovsko i Župsko polje, Vrgorsko polje te drugim područjima (Stonsko polje i Kuna polje na Pelješcu, Blatsko polje, Donje blato, Čarsko polje, Smokvičko polje, Kruševo, Vrbovica i Bradat na otoku Korčuli, te Desne u Općini Kula Norinska i Raba-Stolovi u Općini Slivno).

Planom je određena izgradnja sustava odvodnje za pojedine općine. Također, utvrđena je obveza obrade i zbrinjavanja mulja na svim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda nazivnog kapaciteta većeg od 10.000 ES te odlaganje obrađenog mulja na posebno uređenim odlagalištima. U okviru ŽCGO se planira raditi površina za obradu mulja sa uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti

Planom su utvrđene detaljne mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti u poglavlju 7. Odredbi za provođenje. Ove mjere temelje se na studijama „Krajobrazna studija Dubrovačko-neretvanske županije- tipološka klasifikacija krajobraza“ i „Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika DNŽ – podloga za zaštitu“, koje su izrađene kao podloga predmetnim izmjenama i dopunama Plana. Također, pri određivanju mjera korišteni su i zaključci iz projekta „Baština pokretač razvoja“- nove metodologije u zaštiti i upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom.

U ovom dijelu Plana dane su smjernice za očuvanje krajobraznih vrijednosti za planiranje infrastrukture (vjetroelektrane, sunčane elektrane, prometne i elektroenergetske infrastrukture) te za planiranje novih izdvojenih GP izvan naselja (turističke i sportsko- rekreacijske zone).

Također, planom je određeno 45 osobito vrijednih predjela- prirodnih krajolika, koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ. Osim toga, utvrđeno je 40 pojedinačnih prirodnih lokaliteta koji su predloženi za zaštitu temeljem PPDNŽ.

Planom je određeno da je prilikom izrade planova niže razine (PPUO/G) potrebno primijeniti sustav mjera zaštite prirodnih krajolika ovisno o vrsti krajolika.

Planom je određeno 85 osobito vrijednih predjela - kulturnih krajolika, od kojih se dio namjerava zaštititi na nacionalnoj razini, a ostale je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ te su dane detaljne smjernice za zaštitu kulturnih krajolika na razini PPUO/G-ova.

Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

⁴ Za područje DNŽ izrađen je Plan korištenja obnovljivih izvora energije na području DNŽ, za koji je provedena strateška procjena te su u predmetne izmjene i dopune Plana uvrštene lokacije koje su proizašle iz navedenih dokumenata.

Na području DNŽ nalazi se ukupno 40 zaštićenih dijelova prirode temeljem Zakona o zaštiti prirode (39 zaštićenih područja i 1 zaštićeni mineral), 26 dijelova prirode evidentiranih za zaštitu te 16 prirodnih vrijednosti koje se predlažu za zaštitu (od čega je istaknuto proširenje ornitološko ihtiološkog rezervata ušća Neretve i proširenje Značajnog krajobraza Modro oko i jezero Desne).

Planom su određene mjere zaštite prirodnih vrijednosti, u vidu ograničenja realizacije zahvata u odnosu na lokacije prirodnih vrijednosti. Također je dan popis ugroženih i strogo zaštićenih vrsta te mjere za njihovu zaštitu, sukladno podlozi koju je pripremio Državni zavod za zaštitu prirode.

Također, dan je popis i smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže u DNŽ.

U cilju zaštite graditeljske baštine utvrđen je popis zaštićenih kulturnih dobara (Z), preventivno zaštićenih kulturnih dobara (PZ) i evidentiranih (E) dobara koji je sastavni dio PPDNŽ te su dane mjere njihove zaštite. Također, Planom su dane smjernice za prostorno uređenje za kulturno povijesne cjeline ili za naselja u naseljima sa zaštićenim kulturnim dobrima.

Posebno je izdvojen dio koji se odnosi na zaštitu svjetske kulturne i prirodne baštine te su dane smjernice i mjere njihove zaštite.

Postupanje s otpadom

Planom je određeno 35 lokacija za građevine za odlaganje otpada, i to:

Planirana lokacija ŽCGO je određena na lokaciji Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje, na širem području naselja Trnovica i Točionik. Na njoj se predviđa priprema, privremeno skladištenje, predobrada izdvojeno skupljenog otpada; sortirnica otpada koji u svom sastavu nema biorazgradivog otpada, pastoznih i tekućih vrsta otpada, u kojoj se smješta odgovarajući tip reciklažnog dvorišta; privremeno skladištenje opasnog otpada koji nije odvojeno prikupljen, a koji se izdvaja tijekom prethodnog pregleda otpada u centru; mehaničko-biološka obrada otpada; energetska iskoristavanje pojedinih frakcija otpada - korištenje bioplina u proizvodnji električne energije; pogon za obradu i sortiranje građevinskog otpada; odlagalište otpada nakon obrade.

Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Planom je određena obveza donošenja Izvješća o stanju okoliša i Program zaštite okoliša za četverogodišnje razdoblje. Također, određene su mjere zaštite okoliša, po pojedinim sastavnicama: vode, more, šume, tlo, zrak, te mjere zaštite od buke, mjere posebne zaštite, zaštite od požara, poplava i potresa, mjere zaštite i sklanjanja ljudi i dr.

Mjere provedbe

Mjere provedbe odnose se na određivanje područja obveze izrade dokumenata prostornog uređenja (prostorni planovi područja posebnih obilježja, planova nižih razina (PPUO/G, GUP, UPU i dr.).

Planom su određena područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera s ciljem daljnjeg razvitka gospodarstva županije, te ekološki vrijedna i potencijalno ugrožena područja i lokaliteti koji su nedovoljno istraženi te je na njima potrebno organizirati programe istraživanja.

A.2. IZMJENE I DOPUNE PP DNŽ

Odlukom o izradi Izmjena i dopuna PP DNŽ navedeni su sljedeći razlozi za izradu izmjena i dopuna plana:

- donošenje Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.),
- donošenje Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, (Narodne novine, broj 86/12. i 143/13.),
- donošenje Uredbe o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13.),
- donošenje drugih novih zakona i pod zakonskih akata relevantnih za Plan,
- donošenje Izmjena i dopuna Strategije Prostornog uređenja RH kao i nove Strategije prostornog razvoja,
- donošenje Strategija turizma RH,
- donošenje Strategija energetskeg razvitka RH,
- donošenje Strategija upravljanja vodama,
- izrada nove Strategija prometa RH,
- donošenje strateških dokumenata na nivou Županije:
 1. Razvojna strategija Dubrovačko neretvanske županije,
 2. Strategija razvoja turizma Dubrovačko neretvanske županije,
 3. Smjernice za Integralno upravljanje obalnim područjem Dubrovačko neretvanske županije,
 4. Program zaštite okoliša Dubrovačko neretvanske županije,
 5. Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Dubrovačko neretvanske županije 2014. 2016. godine,
 6. Plan korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko neretvanske županije,
 7. Vodoopskrbni plan Dubrovačko neretvanske županije,
 8. Studija zaštite voda Dubrovačko neretvanske županije,
 9. Strategija razvoja vinarstva i vinogradarstva Dubrovačko neretvanske županije,
 10. Studija o utjecaju na okoliš Centra za gospodarenje otpadom Dubrovačko neretvanske županije na lokaciji Lučino razdolje,
 11. Studije o utjecaju na okoliš Jadransko jonske autoceste i brze ceste Osojnik – Debeli brijeg i ostalih državnih cesta u Županiji,
 12. Studije o utjecaju na okoliš Vjetroelektrane Mravinjac,
 13. Studije o utjecaju na okoliš Izgradnje me unarodnog plinovoda Dubrovnik Prevlaka Dobre , DN 1000/75 bar (hrvatski dio),
 14. Studije o utjecaju na okoliš Izgradnja magistralnog plinovoda Plo e Dubrovnik DN 1000/75 bar,
 15. Studije o utjecaju na okoliš Vjetroelektrane Bila Ploča,
 16. Programi ukupnog razvitka (PUR) pojedinih jedinica lokalne samouprave,
 17. Lokalne razvojne strategije Lokalnih akcijskih grupa itd.
- temeljito i stručno obrazloženi investicijski programi jedinica lokalne samouprave i zainteresiranih investitora kojima je dokazana njihova opravdanost, a time i uvrštavanje u PPDNŽ,
- zahtjevi jedinica lokalne samouprave o eventualnim gospodarskim i drugim zonama.

Obuhvat Izmjena i dopuna Plana je cijelo područje Dubrovačko- neretvanske županije.

A.2.1. CILJEVI I PROGRAMSKA POLAZIŠTA PROSTORNOG PLANA

Kroz Izmjene i dopune Plana potrebno je stvoriti preduvjete i potaknuti gospodarski i društveni razvoj Županije uz racionalno korištenje prirodnih resursa, te zaštitu graditeljske baštine, okoliša i prirode.

Osnovni ciljevi koje se planira ostvariti Izmjenama i dopunama Plana su:

- usklađivanje s odredbama Zakona o prostornom uređenju,
- usklađivanje s drugim zakonskim promjenama relevantnim za Plan koje su se dogodile od donošenja Plana,
- usklađivanje s Razvojnou strategijom Dubrovačko- neretvanske županije, Strategijom turizma Dubrovačko- neretvanske županije i drugim strateškim dokumentima na nivou Županije,
- usklađivanje sa zahtjevima na razini Države, Županije i gradova i općina,
- usklađivanje s razvojnim potrebama gospodarstva,
- stvaranje preduvjeta za razvoj turizma integriran s revitalizacijom graditeljske baštine,
- ukidanje, preraspodjela i planiranje gospodarskih zona s naglaskom na izdvojene ugostiteljsko–turističke i športsko–rekreacijske zone izvan naselja, te luke nautičkog turizma,
- revidiranje prometnog sustava s naglaskom na cestovni promet
- revidiranje ostalih infrastrukturnih sustava: energetskog, telekomunikacijskog, vodnogospodarskog, gospodarenja otpadom,
- revidiranje zona za korištenje obnovljivih izvora energije,
- revidiranje područja marikulture i akvakulture,
- revidiranje istražnih i eksploatacijskih polja mineralnih sirovina,
- revidiranje područja zaštite prirodne i kulturne baštine,
- usklađenje područja ekološke mreže s novom Uredbom (NATURA 2000.),
- analiza obilježja i vrijednosti krajolika i njegovih sastavnica u sklopu stručne podloge, te ugradnja mjera zaštite u odredbe Plana te uvažavanjem prirodnih i kulturnih obilježja osigurati integralni i multidisciplinarni pristup krajoliku
- preispitivanje svih izmjena i dopuna (tekstualnih i grafičkih), brisanih, mijenjanih ili planiranih, ukinutom Odlukom o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko- neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/06.), a koji nisu izmijenjeni, odnosno dopunjeni odlukama o izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su donesene nakon predmetne Odluke (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 7/10., 4/12-isp., 9/13. i 2/15.-uskl.). Navedeno se posebno odnosi na izdvojene zone ugostiteljsko- turističke namjene izvan naselja.

A.2.2. BITNIJE IZMJENE I DOPUNE U ODNOSU NA VAŽEĆI PLAN

U odnosu na osnovni- važeći Plan, u ovim Izmjenama i dopunama izmjene se odnose u glavnome na:

Br na karti	Općina	Izmjena i dopuna
1	Konavle	Smanjena T zona Prevlake
2	Konavle	Planirana nova T i R zona Canavia Mikulići
3	Konavle	Planirana nova T3 zona Donji Obod
4	Konavle	Planirana nova T3 zona Obod
5	Župa dubrovačka	Planiran veći obuhvat T zone Kupari I. (zona R priključena zoni T)
6	Dubrovnik	Planirana nova T3 zona Slivje i proizvodna zona I Obalj Mrčevo
7	Dubrovnik	Izbrisana zona T Čempljesi
8	Dubrovačko primorje	Preraspodjeljena T zona Budima na Kručicu
9	Ston	Planirana nova T zona Marčuleti
10	Orebić	Planirane dvije nove T zone Bulatovo-Zamali i Završje u trsteniku

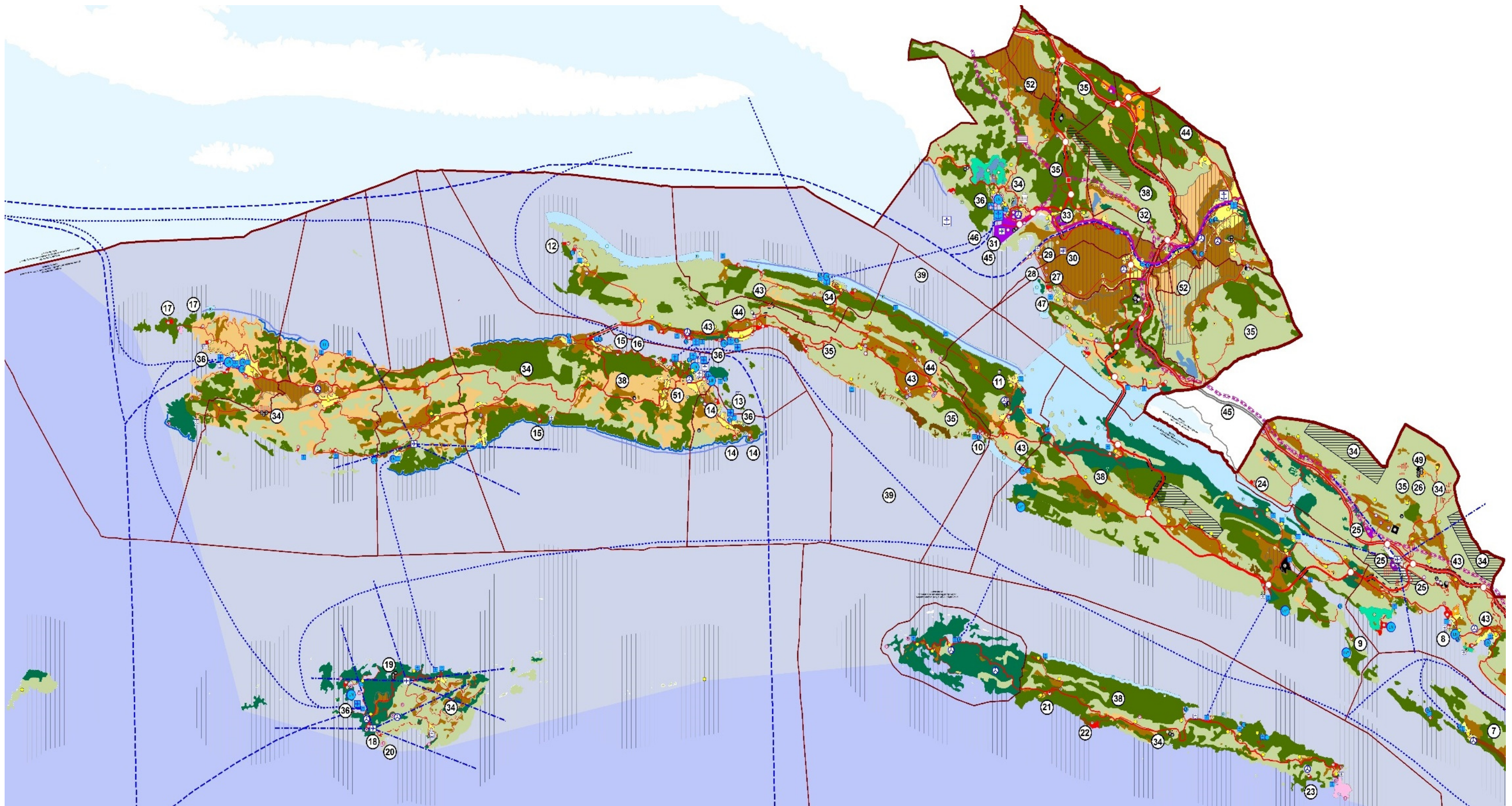

11	Janjina	Planirana nova zona E3 AGK
12	Orebić	Unesena oznala za novu zonu T Česvinova
13	Korčula	Unesena oznaka E3 za AGK stari tradicionalni kamenolom na Vrniku
14	Lumbarda	Preraspodjela postojeće zone na 3 zone
15	Korčula	Preraspodjela zone Koromačna u Pupnatu – dio je prebačen na predjel Ripna s južne strane Korčule
16	Korčula	Unesena oznaka E3 za AGK stari tradicionalni kamenolom Piske
17	Vela luka	Premještena T zona na Privalu
18	Lastovo	Preraspodjela T zone Maršalka, uzet 1ha i stavljen na novu zonu Velje more
19	Lastovo	Premješteno s lokacije Sv Luka na postojeću lokaciju Sozanj pretovarnu stanicu i komunalni otpad i obrada građevinski otpad
20	Lastovo	Smanjena zona posebne namjene
21	Mljet	Zona R Ropa prebačena u T3 zonu
22	Mljet	Planirana nova zona T Sutmiholjska
23	Mljet	Planirana nova zona T Preč
24	Dubrovačko primorje	Planirana nova T zona Planikovac
25	Dubrovačko primorje	Preraspodjeljena zona I proizvodne namjene
26	Dubrovačko primorje	ŽCGO, preoblikovan, smanjene površine
27	Opuzen	Planiran T3 autokamp Rio
28	Opuzen	Planirana T zona Plaža
29	Ploče	Planirana T zona Galičak
30	Ploče	Planiran sportski aerodrom
31	Ploče	Planirane zone I namjene
32	Kula norinska	Povećana zona K poslovne namjene
33	Ploče	Izbrisano eksploatacijsko polje E3 Obličevac 2
34	Konavle, Dubrovačko primorje, Mljet, Ston, Trpanj, Ploče	Uneseni novi poligoni vjetroelektrana i solarnih elektrana sukladno Planu korištenja OIE
35	Zažablje, Orebić	Izbrisani stari poligoni vjetroelektrana Izbrisana VE Zveč-Šubir-Raotina Izbrisana VE Mala žaba Izbrisana VE Plina Izbrisana VE Bila ploča Izbrisana VE Čućin izbrisane VE Vrtog, Grabova gruda, Štrbina, Vjetreno 1, Vjetreno 2, Trštenovo u Dubrovačkom primorju
36	Dubrovnik, Korčula, Ploče, Vela Luka, Lumbarda, Pasadur, Orebić	Planirani aerodromi na moru
37	Dubrovnik, Cavtat, Vela Luka, Korčula, Ploče, Mljet, Ston	Planirani izdvojeni bazeni lučkog područja luak otvorenih za javni promet
38	DNŽ	Izmijenjeni poligoni šuma i poljoprivrednih površina
39	DNŽ	Izmijenjeni poligoni namjena u moru i iscrtane izobate
40	DNŽ	Izbrisana HE Ombla
41	DNŽ	Ucrtana nova trasa brze ceste Osojnik – Zračna luka - Karasovići
42	DNŽ	Varijante ulazaka u Dubrovnik i Župu, te Cavtat i Gruđu

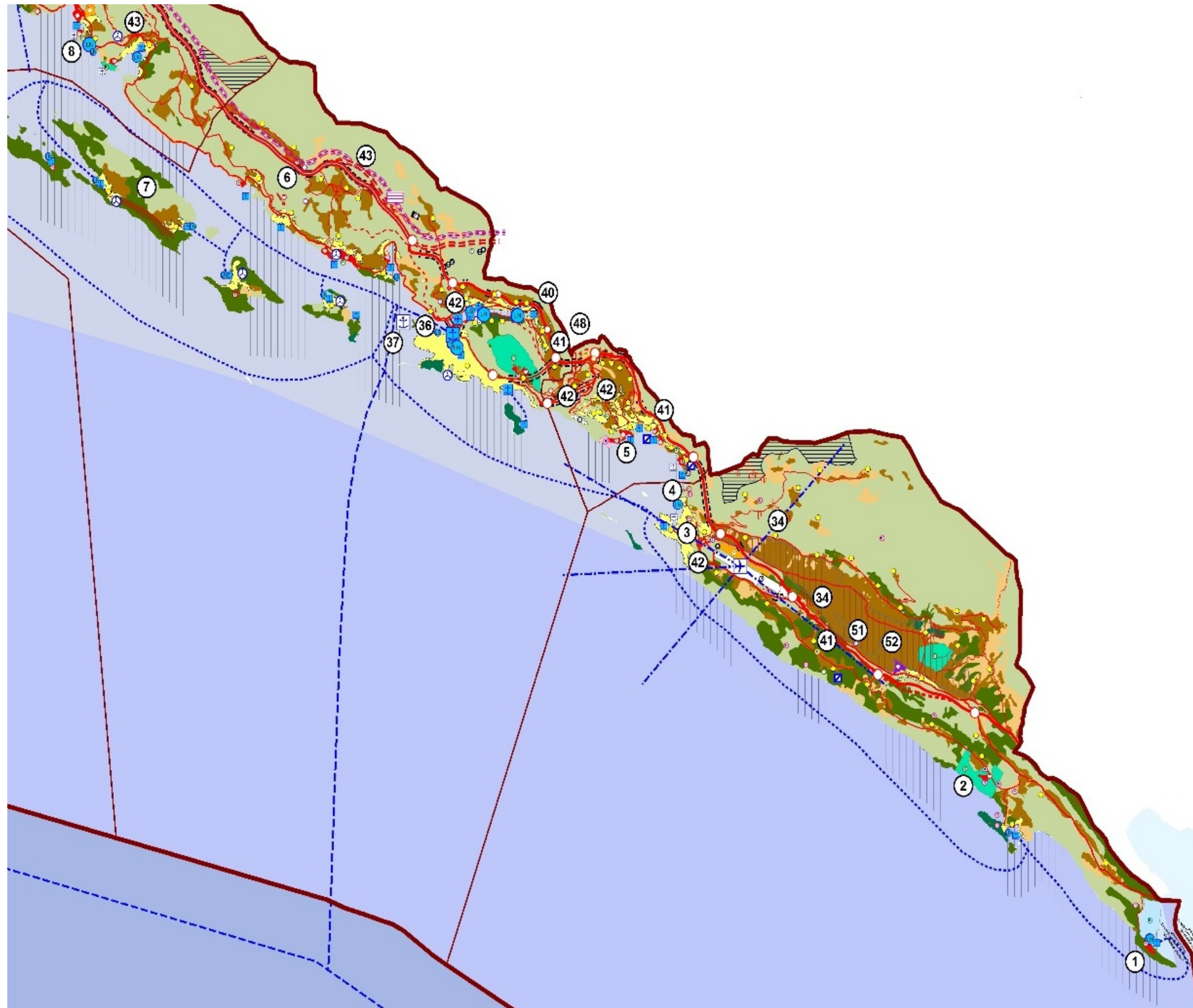
43	DNŽ	Varijanta obilaska autoceste Ljubča i Kliševa spojne ceste Slano - čvor Slano obilaznica Mravinjce obilaznica Janjine obilaznica Potomja obilaznica Orebića spojna cesta Gornja Vručica-Stankovići
44	DNŽ	Koridor u istraživanju Janjina – Donja Banda Kapetani – Orebić Metković – čvor Metković
45	DNŽ	Izbrisan koridor magistralnog plinovoda kroz Neum Izbrisana varijanta magistralnog plinovoda kroz luku Ploče
Vodnogospodarski sustav		
46	Ploče	Premještena lokacija uređaja za pročišćavanje i ispusta grada Ploča s rta Višnjica na lokaciju unutar luke Ploče
47	Slivno	Premještena lokacija uređaja za pročišćavanje s ispustom u mora istočno od naselja Blace na lokaciju Kosović s ispustom u Malu Neretvu
48	Dubrovnik BiH	Predviđena vodoopskrba Ivanice u BiH sa vodoopskrbnog sustava Dubrovnika uz uvjet riješene odvodnje
49	Dubrovačko primorje	Planirana lokacija za obradu mulja s uređaja za pročišćavanje uz županijski centar za gospodarenje otpadom
50		Kanalizacijski sustavi i vodoopskrbni sustavi dopunjeni i prikazani detaljnije u skladu s zahtjevima komunalnih poduzeća
51		Izbrisana pretovarna stanica Korčula, Konavle
52		izmijenje prikaz poplavnih zona u skladu sa zahtjevom Hrvatskih voda

(1. DIO)

(2. DIO)

Grafički prikaz A-1: Pregled bitnijih izmjena i dopuna Plana (1. i 2. dio)

B. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA I MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE PP DNŽ

Dubrovačko- neretvanska županija najjužnija je županija u RH. Prostire se na oko 9.288 km² što predstavlja 10,3% ukupne površine RH. Od toga, kopno se prostire na 1.781 km² (3% kopnenog dijela RH), a pripadno more zauzima 7.508 km² (23% mora RH, odnosno 80,8% ukupne površine županije).

Županija je teritorijalno organizirana u 22 jedinice lokalne samouprave, odnosno 5 Gradova (Dubrovnik, Korčula, Ploče, Metković i Opuzen) i 17 Općina (Blato, Dubrovačko primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa dubrovačka).

Današnji teritorij Županije velikim dijelom predstavlja područje uz državnu kopnenu ili morsku granicu. Kopneni dio Županije graniči s Bosnom i Hercegovinom (najvećim dijelom teritorija) i Republikom Crnom Gorom (u Općini Konavle). Državna morska granica, odnosno granica teritorijalnog mora, dodiruje Republiku Italiju (otočno područje) i Republiku Crnu Goru (u Općini Konavle) te Bosnu Hercegovinu (područje oko Neuma). Jedini hrvatski prostor što ga dodiruje Dubrovačko-neretvanska-županija kopnom i morem je Splitsko- dalmatinska županija.

Specifičnost područja DNŽ je uzak i nehomogen obalni pojas koji je planinskim masivom odvojen od unutrašnjosti, a na području Neum - Klek prekinut državnom granicom s Bosnom i Hercegovinom, dok samo na području Donjoneretvanske doline ima prirodnu vezu s unutrašnjošću i spoj prema sjeveru sve do panonskoga dijela Hrvatske. Sama obala, dugačka 1.024,63 km, vrlo je razvedena i varira od zaštićenih uvala s pjeskovitim plažama do otvorenome moru izložene strme obale s klifovima.

Inicijalnom rocnenom postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema zaključeno je sljedeće:

Okolišno pitanje	Inicijalna procjena postojećeg stanja i okolišnih problema
Krajobraz	<p>Za prostor DNŽ izrađena je „Krajobrazna studija Dubrovačko-neretvanske županije: Tipološka klasifikacija krajobraza“ (Prostorno načrtovanje Aleš Mlakar s.p., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ožujak, 2016) kojom su određeni opći krajobrazni tipovi/područja i krajobrazni tipovi/područja. Izvršeno je i vrednovanje tipova/područja prema sljedećim mjerilima: prirodna očuvanost, raznolikost, prostorni red, harmoničnost, posebnost i simboličko značenje prirodnih i kulturnih elemenata krajobraza. Na temelju vrednovanja te postojećih/očekivanih razvojnih pritisa, izrađena je i karta opće ugroženosti krajobraznih tipova/područja. Prema toj karti, 69 % površine krajobraznih područja DNŽ je jako ugroženo i ugroženo postojećim i planiranim razvojnim pritiscima.</p> <p>U studiji se treba usmjeriti na očuvanje iznimno vrijednih i vrijednih krajobraznih područja te na sprječavanje daljnje degradacije i smanjenje postojeće degradacije na područjima koja su jako i vrlo jako ugrožena postojećim i planiranim aktivnostima.</p> <p>Analiza mogućih utjecaja planiranih aktivnosti usmjerit će se prema vrijednim i iznimno vrijednim područjima, te prema najugroženijim područjima u odnosu na lokacije planiranih aktivnosti.</p>
Zrak	<p>Područje DNŽ se s obzirom na emisijske razdiobe i koncentracijske vrijednosti svih onečišćujućih tvari osim ozona nalazi u području niskih emisijskih vrijednosti i niskih do srednjih vrijednosti srednjih koncentracija onečišćujućih tvari, odnosno kvaliteta zraka je zadovoljavajuća (I kategorija za SO₂, NO_x PM₁₀, CO; II kategorija u odnosu na O₃). Na području DNŽ nema izrazito velike urbane aglomeracije i ne postoje industrijski pogoni, a samim time ni većih izvora onečišćenja zraka. Lokalno smanjenje kvalitete zraka moguće je očekivati u zimskim mjesecima kao posljedice veće upotrebe kućnih ložišta i u turističkoj sezoni kao posljedice veće količine prometa i, posljedično, veće emisije onečišćujućih tvari, osobito u neposrednoj blizini većih luka i većih prometnica. Dugotrajnija onečišćenja zraka krutim česticama moguća su i u blizini difuznih izvora, npr. eksploatacijskih polja, osobito kamenoloma. Lokalni utjecaj na kvalitetu zraka tj. zdravlje ljudi dodijavanjem mirisima, ali i emisijama stakleničkih plinova imaju i neuređena odlagališta otpada.</p>

	<p>Na području DNŽ postoje dvije mjerne postaje koje pripadaju državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka. To su Opuzen (Delta Neretve) i Žarkovica (Dubrovnik). Podaci sa tih postaja nisu dostatni za kvalitetnu ocjenu i kategorizaciju zraka, te je za precizniju procjenu stanja kvalitete zraka nužno potrebno uspostaviti mjerenja na većem broju postaja.</p> <p>U studiji se treba usmjeriti na prepoznavanje onih područja gdje postoje značajniji izvori onečišćenja zraka na osnovu raspoloživih podataka te da li planirane aktivnosti mogu dovesti do pogoršanja kvalitete zraka. Budući da su vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku prema kojima se određuje kategorija kvalitete zraka pojedinog područja zadane kao granične vrijednosti obzirom na zaštitu zdravlja ljudi i s obzirom na kvalitetu življenja, prilikom analize mogućih utjecaja potrebno je sagledati utjecaj na onečišćenje zraka planiranih aktivnosti u odnosu na blizinu naselja, odnosno s aspekta utjecaja na zdravlje ljudi.</p>
<p>Klimatske promjene</p>	<p>Globalne klimatske promjene različito se manifestiraju u pojedinim dijelovima svijeta, pa iako se meteorološki podaci u Hrvatskoj na nekim postajama prate još od 19. stoljeća još uvijek nije potpuno precizirano na koji način globalno zagrijavanje mijenja klimatske uvjete u Hrvatskoj. Realizacija pojedinih projekata može pridonositi proizvodnji stakleničkih plinova čime se narušava njihova prirodna koncentracija u atmosferi, a što je, po svemu sudeći, glavni razlog globalnog zatopljenja i klimatskih promjena, pa je u Studiji potrebno istaknuti one projekte koji su mogući značajni izvori stakleničkih plinova.</p> <p>S druge strane potrebno je sagledati kakav utjecaj već postojeće i neizbježne manifestacije klimatskih promjena imaju na pojedine projekte i aktivnosti na području DNŽ. Kao rizici vezani uz posljedice klimatskih promjena, na području DNŽ prepoznati su rizici od poplava uz riječne tokove na području Županije, utjecaj poplava na kontaktnom području sa SDŽ (Vrgoračko polje i Matica), mogućnost dugotrajnijih perioda suša i uz njih povezanih učestalijih pojava šumskih požara, te podizanje razine mora. U Strateškoj studiji se treba usmjeriti na prepoznavanje mogućih posljedica klimatskih promjena te moguće prilagodbe projekata na klimatske promjene.</p>
<p>Tlo i poljoprivreda</p>	<p>Glavni tipovi tala na području DNŽ su kamenjar, crnica, rendzina, eutrični i distrični kambisol, eugle i antropogena tla, s time da je sadržaj organskog ugljika u tlu znatno viši od južnoeuropskog prosjeka. Rizik od erozije postoji na području Korčule, Pelješca i Dubrovačkog primorja, a od pojave klizišta na području Rijeke dubrovačke i Župe dubrovačke.</p> <p>Izrađena je karta vrijednosti tala na osnovu kriterija inklinacije i boniteta, budući da reljef priječi veću komasaciju i razvoj intenzivne poljoprivrede, osim u odlini Neretve. U dolini Neretve prisutna je opasnost od zasljanjavanja. Iako postoje dobri preduvjeti za razvoj intenzivne poljoprivrede uz primjenu navodnjavanja, takav je razvoj potrebno pažljivo planirati budući da je to područje također značajno zbog bioraznolikosti (velik broj ugroženih vrsta i stanišnih tipova, područje EM - POP i POVS).</p> <p>Na području DNŽ ima oko 20.988 ha obradivih poljoprivrednih površina (oko 11,7% kopnene površine). Glavne poljoprivredne grane su maslinarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo, dok je stočarstvo slabije razvijeno. Bitna gospodarska grana je i ribarstvo te naročito marikultura u Malostonskom zaljevu, s time da je zadnjih godina evidentan konstantan pad indeksa biomase morskih organizama koji se love u komercijalne svrhe.</p>
<p>Šume i šumarstvo</p>	<p>Pokrivenost županije šumom i šumskim zemljištem iznosi preko 70%. Šume su uglavnom zastupljene nekim od degradacijskih stadija eumediteranskih i submediteranskih šuma (garig, makija, šikara). Ne postoje značajni pritisci na šume i šumsko zemljište, a vrijednost općekorisnih funkcija šuma, od kojih je daleko najvažnija zaštita od erozije, višestruko nadilazi ekonomsku.</p> <p>Izrađena je karta vrijednosti na temelju inklinacije i namjene (gospodarske i zaštitne te šume posebne namjene).</p> <p>Prostornim planom svakako treba izbjegavati bilo kakve zahvate na području kategorije 3 te pažljivo planirati zahvate na području kategorije 2 radi sprečavanja pojave erozije.</p> <p>Stanje u privatnim šumama nije zadovoljavajuće. Programi gospodarenja izrađeni su za samo 6 od 14 gospodarskih jedinica, gospodarenje je loše i dosta površina je napušteno. Zaraštanje bivših poljoprivrednih površina u šume negativno utječe na krajobraznu i biološku raznolikost te povećava opasnost od pojave i širenja požara.</p>
<p>Lovstvo</p>	<p>Inicijalnom procjenom ustanovljeno je da na području županije nije prisutno značajno stradavanje divljači na prometnicama te samim tim ne postoji sustavno praćenje migracija niti stradavanja divljači.</p> <p>Izrađena je karta vrijednosti na osnovi kriterija postojanja/nepostojanja krupne divljači u lovištu te tipa lovišta (otvoreno/uzgajalište). S obzirom na činjenicu da na području županije nema značajnijih</p>

	<p>neograđenih prometnica na kojima bi se mogla razviti veća brzina, problem stradavanja divljači i šteta na vozilima od divljači na području DNŽ nije toliko izražen.</p> <p>U strateškoj studiji potrebno je obraditi opis stanja lovstva i divljači na području županije, kao i definirati postojeće probleme i mogući razvoj bez provedbe plana.</p>
Vode	<p>Stanje podzemnih vodnih tijela generalno je zadovoljavajuće obzirom na kemijsko stanje, dok je grupirano vodno tijelo podzemne vode Neretva u lošem količinskom stanju. Na području DNŽ-a nema vodnih tijela površinskih voda (tekućice) u vrlo lošem stanju. Izdvojena su tri prijelazna vodna tijela rijeke Neretve koja su u riziku od nepostizanja dobrog stanja te su kandidati za znatno promijenjena vodna tijela. Na području DNŽ-a od tri vodna tijela priobalnih voda dva nisu u zadovoljavajućem kemijskom stanju.</p>
Bioraznolikost i zaštićena područja	<p>Najveći dio područja Županije zauzimaju šumske površine (ukupno 42,4% kopna), obradive i ostale površine (zapuštena poljodjelska zemljišta, travnjaci i močvare te sklerofitna vegetacija)- ukupno 49,2%. Na području Županije od zaštićenih prirodnih područja postoje: 1 nacionalni park, 1 park prirode, 10 posebnih rezervata, 8 značajnih krajobraza, 5 park-šuma, 8 spomenika parkovne arhitekture i 6 spomenika prirode. Neka od zaštićenih područja znatno su devastirana te je predložena revizija oštećenih objekata te eventualna promjena kategorije zaštite za potpuno uništene dijelove</p> <p>Potrebno je sagledati mogući utjecaj planiranih zahvata (posebno infrastrukture, golf igrališta i eksploatacijska polja mineralnih sirovina) na fragmentaciju i zauzimanje staništa i značajne promjene stanišnih uvjeta te strogo zaštićene vrste, ugrožene i rijetke stanišne tipove te biljni i životinjski svijet općenito.</p>
Kulturna baština	<p>Na području DNŽ iznimno je mnogo registriranih i evidentiranih spomenika kulture, s posebnim naglaskom na vrlo vrijedne urbane cjeline. Također, velika je i vrijednost kulturnih poljoprivrednih površina (terase, antička centuriacija polja i dr.)</p> <p>Tijekom određivanja sadržaja strateške studije utvrđeno je da je većinu utjecaja planiranih zahvata moguće je riješiti zakonskom regulativom na razini konkretnog zahvata. Međutim, u strateškoj studiji potrebno je preispitati postoje li i na kojim područjima određena ograničenja vezana za kulturnu baštinu, kao i analizirati utjecaj na zaštićenu kulturnu baštinu- cjeline naselja, pojedinačna nepokretna kulturna dobra, arheološke lokalitete i potencijalne arheološke zone.</p>
Stanovništvo i zdravlje ljudi	<p>U strateškoj studiji potrebno je sagledati utjecaj na stanovništvo s aspekta utjecaja planiranih aktivnosti na područja s najvećim intenzitetom negativnih demografskih procesa. Na taj bi se način mogao postići ravnomjerniji razvoj na razini Županije.</p> <p>Također, potrebno je sagledati utjecaj planiranih zahvata s aspekta mogućeg onečišćenja zraka i povećane razine buke uslijed njihove realizacije i u odnosu na postojeće stanje kvalitete zraka/ razine buke na pojedinim područjima (ukoliko su podaci poznati).</p>

C. PREGLED MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

Planom su određene postojeće i planirane zone pojedinih namjena, kao i postojeći i planirani koridori linijskih zahvata. Osim osnovne podijele na postojeće i planirano, planom su određene i zone i koridori kao trase i lokacije u istraživanju. Ovo se posebno odnosi na alternativne koridore cestovnih prometnica i na lokacije u istraživanju za turističke zone. Prilikom procjene utjecaja analizirale su se sve trase i predloženi koridori te je po potrebi predložena povoljnija varijanta u odnosu na mogući utjecaj za pojedinu sastavnicu okoliša. Prilikom procjene nisu se analizirali zahvati za koje je prethodno izvršena procjena utjecaja na okoliša, odnosno za koje su provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš (za pojedine zahvate) ili postupci strateške procjene utjecaja na okoliš (za planove i programe), uključujući i postupke Glavne ocjene.

Metodologija procjene utjecaja

Na temelju analize postojećeg stanja i prepoznatih pritisaka određeni su okolišni ciljevi za pojedine sastavnice okoliša te je izvršeno vrednovanje područja županije na osnovu kojih su napravljene karte. U Dodatku studije dan je pregled kriterija koji su se koristili za pojedinu sastavnicu okoliša. S obzirom

na to da je za potrebe izrade Plana prethodno izrađena Krajobrazna studija koja je također vrednovala prostor županije, kriteriji za krajobraz preuzeti su iz iste.

Prilikom analize mogućih utjecaja, za svaku sastavnicu okoliša, vršilo se preklapanje zahvata s kartom vrednovanja kako bi se GIS analizom prepoznali potencijalna konfliktna područja. Također, uzele su se u obzir i odredbe plana i uvjeti gradnje i realizacije pojedinih aktivnosti te se izvršila provjera jesu li pojedini zahvati locirani na način da su u koliziji s odredbama za provođenje. S obzirom na velik broj planiranih aktivnosti, a s ciljem da se procjena utjecaja fokusira na najznačajnije utjecaje, karte vrednovanja poslužile su kako bi se izdvojila vrijedna područja u kojima je potreban poseban oprez prilikom planiranja i projektiranja pojedinih aktivnosti i zahvata. S obzirom na to da se Plan radi u mjerilu 1:100.000 i da lokacije nisu precizno određene, a koridori prometnica i drugih linijskih zahvata su relativno široki, bilo je bitno prepoznati kakvi se konflikti mogu očekivati u pojedinim područjima kako bi to predstavljalo ulazni podatak u sljedećim koracima realizacije pojedinih zahvata, odnosno od samog početka usmjerilo projektiranje i točno određivanje trasa i lokacija na način da budu u najvećoj mogućoj mjeri prihvatljivi za okoliš. Za svako izdvojeno područje analizirani su i mogući kumulativni utjecaji realizacije svih planiranih zahvata na tom području.

S obzirom na to da svaka sastavnica okoliša ima svoje specifičnosti, pristup sagledavanja mogućih utjecaja se u najvećoj mogućoj mjeri ujednačio, s iznimkom da se utjecaj na šume, tlo i lovstvo sagledavao na razini županije, u smislu mogućeg kumulativnog utjecaja na pojedine kategorije šuma, tla i lovišta. Utjecaj na more se sagledavao u dijelu utjecaja na vode (priobalna vodna tijela) u vidu mogućeg utjecaja na ekološko i hidromorfološko stanje te u dijelu bioraznolikosti i zaštićenih područja u vidu mogućih utjecaja na stanje morskih zajednica. Za očuvanje kvalitete zraka prikazani su okolišni ciljevi međutim detaljna analiza se vršila u dijelu koje obrađuje zdravlje ljudi. Svi grafički prikazi u studiji su shematski kako bi se dobio pregled aktivnosti u odnosu na vrijednosne kategorije pojedinih sastavnica okoliša, na način da su oznake pojedinih zahvata prilagođene prikazu u planu, a svi zahvati prikazani su u Planu.

Kao posebna kategorija navode se **šumska zemljišta prenamijenjena u poljoprivredne posebnim Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu RH radi podizanja višegodišnjih nasada**. Ova područja razmatraju se u sklopu analize mogućih utjecaja, iako se zapravo NIJE RIJEČ O PLANSKOJ KATEGORIJI, odnosno ne radi se o namjeni prostora koja se određuje prostornim planom te se NE prikazuje u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina. Ove površine prikazane su u kartografskom prikazu 3.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora-Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, kao ugrožena područja za koja je potrebna zaštita. Iako se ne radi o planskoj kategoriji, uvidom u površine koje se planiraju prenamijeniti zaključeno je da se radi o značajnim površinama šumskog zemljišta (Grafički prikaz C-1), od kojih se neke nalaze unutar područja ekološke mreže gdje su ciljna staništa upravo šumska staništa u raznim stadijima progradacije ili degradacije, unutar područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (npr. područja unutar granica posebnog rezervata Malostonski zaljev i Malo more), u područjima iznimne krajobrazne vrijednosti, unutar vrijednih kulturnih područja i drugim područjima gdje su mogući konflikti.

Iz tog razloga smatralo se potrebnim analizirati i navedena područja u odnosu na pojedine sastavnice okoliša kako bi se ukazalo na ovu bitnu problematiku na području Dubrovačko- neretvanske županije budući da još uvijek postoji velik dio površina koje nisu privedene planiranoj namjeni (višegodišnji nasadi) iako je prema Uredbi o postupku i mjerilima za osnivanje služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu RH radi podizanja višegodišnjih nasada (NN 104/2006 i NN 121/2008⁵) to bilo potrebno izvršiti u roku od 2 godine od dana uvođenja ovlaštenika prava služnosti u posjed. Također,

⁵ Navode se obje Uredbe (iako je Uredbom iz 2008.g., ona iz 2006.g. prestala važiti) iz razloga što je dio Odluka donesen prema staroj, a dio prema novoj Uredbi. Izmjenama i dopunama Zakona o šumama iz 2014.g. obje uredbe stavljane su van snage, a površine određene Odlukama izdvojene su iz šumskogospodarskog područja RH i u nadležnosti su Agencije za poljoprivredno zemljište.

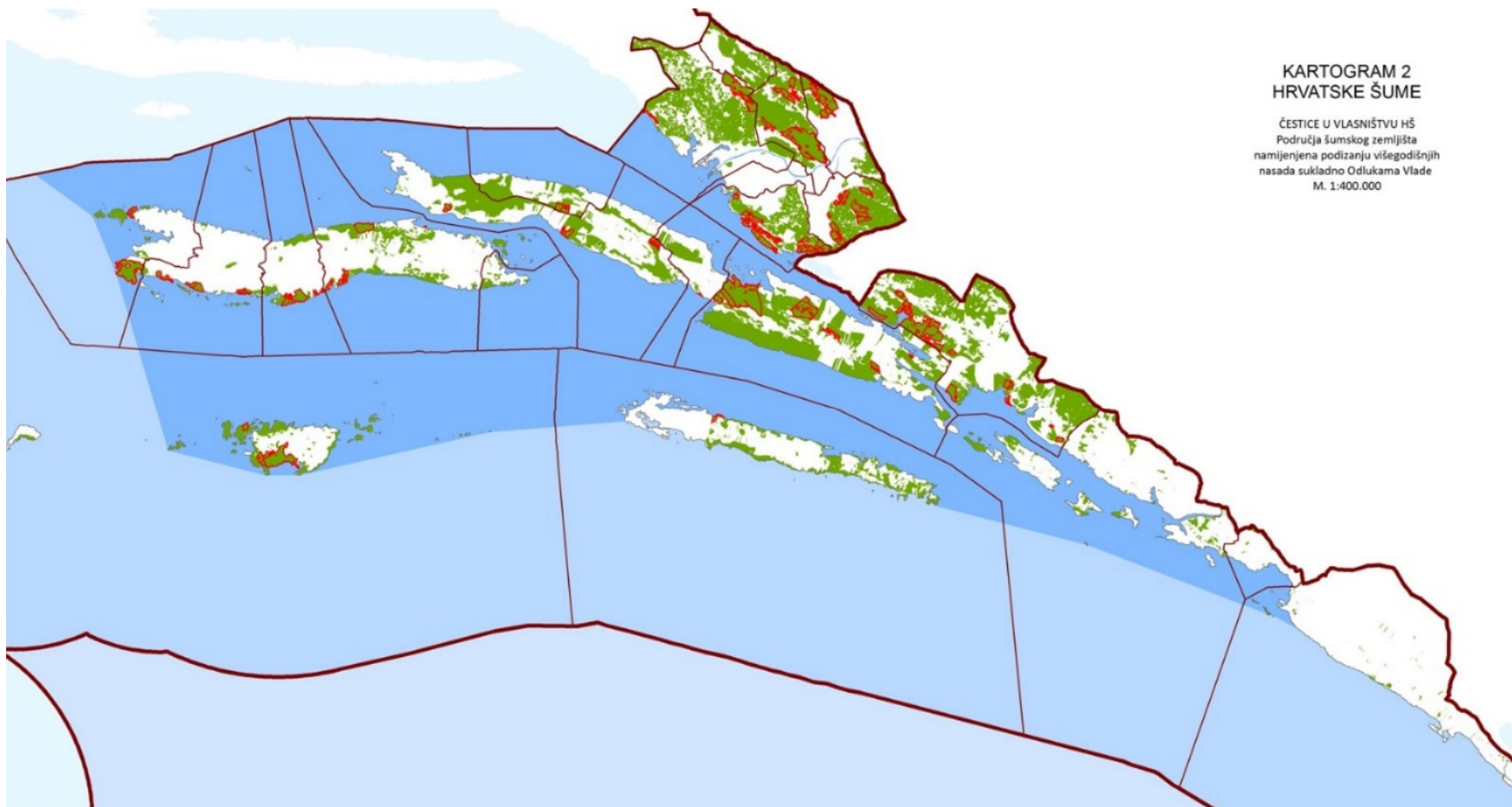

za dio površina je tijekom analize mogućih utjecaja ustanovljeno da se prenamjena planira na obraslim šumskim područjima koje ne predstavljaju početne ili degradacijske stadije šumskih sastojina te se smatralo bitnim na to upozoriti.

Ovdje se mora jasno naglasiti još jednom da, budući da se ne radi o planskoj kategoriji, ovom strateškom studijom nisu mogle biti predložene mjere sprječavanja i/ili ublažavanja mogućih utjecaja koje bi se prostornim planom mogle uzeti u obzir već je namjera bila ukazati na mogući značajan utjecaj i na potencijalne konfliktne lokacije kako bi se poduzele aktivnosti na drugim, adekvatnim, razinama koje bi se prvenstveno odnosile na revizije pojedinih Odluka Vlade RH, posebno .

Odredbom 166 (121a) Plana određeno je da se ove- poljoprivredne površine ne smiju prenamjenjivati u građevinsko područje te da se ne smije planirati gradnja: • ako to nije planirano PPDNŽ ili PPU/O, • unutar prostora ograničenja ZOP-a (POG), • unutar područja osobito vrijednog krajobraza i zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode, • u područjima visokih šuma, te • na područjima izloženih vizurama vrijednog krajolika, te s mora i zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina, na vrhovima brda, istaknutim reljefnim uzvisinama. Iako se ova odredba smatra pozitivnom u smislu sprječavanja izgradnje na voim područjima, smatra se da na pojedinim područjima sama aktivnost prenamjene može dovesti do značajnih utjecaja uslijed gubitka staništa bitnih za očuvanje bioraznolikosti, degradacije vrijednih prirodnih i kulturnih krajobraza izdvojenih kao bitnih za očuvanje temeljem izrađene Krajobrazne osnove (kao podloge za izradu Izmjena i dopuna Plana) i očuvanja ciljnih staništa i vrsta pojedinih područja EM.

Grafički prikaz C-1: Područja prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade temeljem Odluka Vlade RH (zeleno: šume i šumsko zemljište; crveno: granice područja prenamjene)

Izvor: Izmjene i dopune PP DNŽ

Detaljan pregled mogućih utjecaja provedbe PPDNŽ po pojedinim sastavnicama okoliša dan je u Dodatku strateške studije, dok su u nastavku opisani samo glavni zaključci provedene procjene iz Dodatka. Prilikom procjene utjecaja na okoliš, koristile su se sljedeće ocjene:

Oznaka	Obrazloženje
	Moguć značajan negativan utjecaj
	Moguć umjereni negativan utjecaj
	Utjecaj je zanemariv ili se ne očekuje
	Moguć umjereni pozitivan utjecaj
	Moguć značajan pozitivan utjecaj
DIR/ INDIR	Direktan/ Indirektan
ST/ POV/ PRI	Stalan/ Povremen/ Privremen
KR/ SR/ DR	Kratkoročan/ Srednjeročan/ Dugoročan
LOK/ REG	Lokalan / Regionalan
(?)	Značaj utjecaja ne može se sa sigurnošću procijeniti zbog nedostatka podataka o stanju okoliša, zbog nedostatka podataka o planiranoj aktivnosti ili iz drugih razloga.

C.1. KRAJOBRAZ

Oko 59% površine krajobraznih područja DNŽ je svrstano u kategorije: „iznimno vrijedno“ i „vrijedno“, a 69% ih je „jako ugroženo“ i „ugroženo“ postojećim i planiranim razvojnim pritiscima. Budući da je otpornost na promjene „vrijednog“ i „iznimno vrijednog“ krajobraza, velike i vrlo velike ugroženosti, relativno slaba, zaključeno je da će u njima većina zahvata uzrokovati negativne utjecaje, te da je potrebno primijeniti stroge zakonske mjere i dobru praksu kako bi se taj utjecaj smanjio. Zaključeno je da su zahvati koji mogu uzrokovati značajne negativne utjecaje:

- *Izgradnja prometnica i pruga* – prometnice neizostavno unose promjene u vrlo razveden reljef DNŽ, strukturu krajobraza te uzrokuju promjenu karaktera i fragmentaciju. Dijelovi planiranih prometnica fragmentiraju „vrijedna“ i „iznimno vrijedna“ krajobrazna područja, „velike“ i „vrlo velike“ ugroženosti.
- *Izgradnja morskih luka i zračnih luka* – to su točkasti zahvati kretanja i događanja u prostoru, lokalnog značaja koji uzrokuju točkastu promjenu fizičke strukture krajobraza te značajnu promjenu doživljaja prostora za naselja u blizini zahvata.
- *Sustavi za navodnjavanje i melioracijsku odvodnju, retencije za obranu od poplava* – budući da je njihova izgradnja predviđena u vrijednijim mozaičnim, poljoprivrednim krajobraznim područjima postoji mogućnost dugoročne promjene tipologije i karaktera krajobraza ili promjene lokalnih značajki krajobraza.
- *Eksploatacijska polja* - fizičkim značajkama i karakteristikom razlikuju se od ostalog krajobraza.
- *Gospodarska i poslovna namjena* – izgradnja zahvata može imati negativni utjecaj, a jačina utjecaja ovisi o tipu zahvata odnosno industrijskog postrojenja.
- *Ugostiteljsko-turistička namjena* – položaj turističkih zona degradira obalne linije i obalna područja uz njih zbog brojnih objekata, nasipavanja i betoniranja obale, uklanjanja drveća i

grmlja te primjene neprilagođene arhitekture. S obzirom na smještaj uglavnom unutar vrijednog i iznimno vrijednog krajobraza, mogući utjecaj tih objekata je umjeren.

- *Sportsko-rekreacijska namjena* – izdvojena su područja sportsko-rekreacijske namjene koju čine planirana golf igrališta s pratećim sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile kao neprihvatljiva za krajobrazne značajke područja.
- *Prenamjena šumskog zemljišta u svrhu podizanja višegodišnjih nasada* - utjecaj se odnosi na degradaciju reljefnih oblika zbog potrebe ravnjanja terena, uklanjanja površinskog pokrova, značajne vizualne degradacije i fragmentacije krajobraznih područja iznimnih vrijednosti i osjetljivosti obale i obalnih padina, promjenom tradicionalnih agrikulturnih krajobraza prostora (terasasti način izgradnje).

C.2. KVALITETA ZRAKA

S obzirom na prostornu razdiobu emisija onečišćujućih tvari, zadane kriterije kvalitete zraka, geografska obilježja i klimatske uvjete koji su značajni za praćenje kvalitete zraka, područje DNŽ nalazi se unutar zone HR5. Razine onečišćenosti zraka zone HR5 uspoređene s donjim i gornjim pragovima procjene s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi i s obzirom na zaštitu vegetacije, ukazuju na zadovoljavajuću razinu kvalitete zraka cijele zone HR5 za sve onečišćujuće tvari osim za prizemni ozon. Globalno gledajući, u zoni HR5 nisu prekoračene zadane granične vrijednosti onečišćujućih tvari te se kvaliteta zraka prema tome može ocijeniti kao kvaliteta I kategorije, s obzirom na sve onečišćujuće tvari osim prizemnog ozona koji je II kategorije kvalitete zraka. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je sljedeće:

- Smanjenje kvalitete zraka moguće je očekivati u neposrednoj blizini većih luka i većih prometnica zbog veće količine prometa i posljedično veće emisije onečišćujućih tvari. Dugotrajnija onečišćenja zraka krutim česticama moguća su i u blizini difuznih izvora, npr. eksploatacijskih polja tehničkog i arhitektonskog građevnog kamena, dok su kratkotrajna onečišćenja zraka (ponajviše krutim česticama, ali i emisijama ispušnih plinova neophodnih strojeva) vezana uz građevinske radove pri realizaciji određenih projekata.
- Lokalni utjecaj na kvalitetu zraka tj. zdravlje ljudi imaju i neuređena odlagališta otpada i neuređeni sustavi odvodnje.
- Pojedini projekti planirani Planom mogu imati i pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka (uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom) jer odgovarajućom izvedbom mogu smanjiti koncentraciju onečišćujućih tvari u zraku.
- Planirani obnovljivi izvori energije (korištenje energije sunca i vjetra) također pozitivno pridonose očuvanju kvalitete zraka jer smanjuju potrebu za upotrebom fosilnih goriva.

C.3. KLIMATSKE PROMJENE

Obalni dio Županije ima osobine ugodne mediteranske klime s naglašenim dugim, mirnim, toplim, suhim i vedrim ljetima, a kratkim, blagim i vlažnim zimama, te toplijim i vlažnijim jesenima od proljeća. Vremenske prilike posljednjih godina sve manje prate poznate godišnje i sezonske hodove meteoroloških parametara i sve je više ekstremnih vremenskih događaja koji ne prate prosječna stanja. Te anomalije posljedica su globalnih klimatskih promjena koje se različito manifestiraju u pojedinim dijelovima svijeta. Iako meteorološki podaci koji se u Hrvatskoj na nekim postajama prate još od 19.

stoljeća omogućuju pouzdanu dokumentaciju dugoročnih klimatskih trendova, još uvijek nije potpuno precizirano na koji način globalno zagrijavanje mijenja klimatske uvjete u Hrvatskoj.

Razmatranje problema klimatskih promjena može se razmatrati u odnosu na dva polazišta. Moguće je razmatrati utjecaj pojedinih projekata na klimatske promjene. U tom se slučaju najčešće gleda koliko realizacija pojedinog projekta pridonosi proizvodnji stakleničkih plinova čime se narušava njihova prirodna koncentracija u atmosferi, što je, po svemu sudeći, glavni razlog globalnog zatopljenja i klimatskih promjena. S druge strane moguće je razmatrati kakav utjecaj klimatske promjene imaju na pojedini projekt.

Neovisno o području koje pojedini zahvati (prometna infrastruktura, gospodarske zone, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, odlagališta, prenamjena šumskog zemljišta...) zauzimaju u prostoru, njihovom izvedbom, direktno ili indirektno, nastaju određene količine stakleničkih plinova. Na razini strateške procjene nije moguće raspravljati o točnim količinama plinova koji će nastati i na taj način valorizirati prihvatljivost ili ne prihvatljivost pojedinih zahvata s obzirom na klimatske promjene. Na razini strateške procjene moguće je, i bitno je upozoriti, da pojedini projekti mogu imati značajne doprinose emisijama stakleničkih plinova. Zbog globalnog utjecaja i sve očitijih posljedica klimatskih promjena, na gotovo svim razinama i u gotovo svim zahvatima, smanjenje emisija stakleničkih plinova jedna je od stavki koju treba posebni istaknuti.

Planom se ne predviđa niti jedan zahvat koji bi bio u potpunosti neprihvatljiv s aspekta utjecaja na klimatske promjene.

Utjecaj provedbe Plana na globalne klimatske promjene neće imati toliki značaj kao što će na lokalnoj razini, klimatske promjene utjecati na realizaciju i funkcionalnost pojedinih planiranih odrednica razvoja. Iako se intenzitet i smjer budućih klimatskih promjena ne može odrediti sa potpunom sigurnošću, pogotovo na relativno malom području kao što je Županija, pri planiranju zahvata treba imati na umu postojeće i teoretske odnosno modelirane, projekcije budućih klimatskih i atmosferskih stanja na tom području, kako bi se razvile učinkovite preventivne mjere i mjere prilagodbe radi minimiziranja potencijalnih utjecaja klimatskih promjena. Ulaganja u pojedine gospodarske aktivnosti, razvoj naselja i izgradnja infrastrukture, bez uzimanja u obzir navedenih projekcija može dovesti do ozbiljnijih propusta i znatnih društveno ekonomskih gubitaka.

C.4. TLO I POLJOPRIVREDA

Većina hidromorfni tala na području DNŽ koncentrirana je u dolini Neretve, dok ostatak čine razni tipovi automorfni tala. Na području Županije nema osobito vrijednog obradivog zemljišta (P1), ali su područja na kojima se uzgajaju visoko vrijedne kulture proglašena kao P1 u Planu. Pojava klizišta izražena je na pojedinim lokacijama na području Rijeke Dubrovačke, Župe Dubrovačke, Konavala, i zapadnom dijelu Pelješca. Kao kriteriji za vrednovanje tala uzeti su bonitetna vrijednost i inklinacija. Postojeći problem predstavlja zaslanjivanje na području doline Neretve te prometni koridori u dolini Neretve i u blizini Konavoskog polja kao i prekomjerna i nestručna uporaba pesticida, utjecaj turističkih zona uz obalu, erozija i otpadne vode.

Poljoprivredna djelatnost Županije se uglavnom svodi na povrtlarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo, s time da je relativno mala površina poljoprivrednog zemljišta obradiva zbog orografskih ograničenja, suša, zbijenosti, alkaličnosti i sl. Obradive površine većinom se sastoje od oranica, maslinika, voćnjaka, vinograda i livada. Stočarstvo je nerazvijeno. Na području Županije postoji umjereni do visoki potencijal za navodnjavanje, no sadašnja infrastruktura dopušta navodnjavanje tek manjeg dijela tih površina. Kao glavni problemi navode se migracija stanovništva u gradove, zaraštavanje poljoprivrednih površina

drvenastim raslinjem u procesu vegetacijske sukcesije, pretjerano korištenje pesticida te izrazita rascjepkanost poljoprivrednih parcela.

Prilikom analize utjecaja, kao kriteriji vrednovanja uzeti su bonitetna vrijednost tala i inklinacija te su na osnovi te karte evaluirani utjecaji zahvata predviđenih Planom. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je:

- Negativne utjecaje na tlo i poljoprivrednu djelatnost uglavnom će predstavljati infrastrukturni linijski zahvati radi kojih je potrebno izvršiti prenamjenu zemljišta (prometna infrastruktura), dok se izvođenjem ostalih zahvata uglavnom ne očekuje negativan utjecaj na tlo i poljoprivrednu proizvodnju.
- Pozitivan aspekt za razvoj poljoprivredne proizvodnje predstavlja unapređenje hidromelioracijske mreže (navodnjavanje i odvodnja) te uspostava akumulacija/retencija.

C.5. ŠUMARSTVO I LOVSTVO

C.5.1. ŠUMARSTVO

Šume na području Županije većinom se sastoje od šuma niskog krša, niskog su uzgojnog oblika i prvenstvena im je funkcija zaštita tla od erozije, budući da općekorisne funkcije šuma višestruko nadilaze gospodarske. Slijedom toga, nova Šumskogospodarska osnova područja RH za razdoblje 2016.- 2025. ovakve šume prebacila je u kategoriju zaštitnih šuma te se stoga može zaključiti kako na području Županije gotovo da uopće nema gospodarskih šuma. Glavne su vrste drveća bijeli bor, hrast medunac, crni jasen i crnika, a šuma se većinom javlja (oko 55% svih šumskih površina) u nekom od degradacijskih stadija (šikara, makija ili garig). Oko 75% šuma je u državnom vlasništvu. Osnovni problemi šuma i šumarstva Županije su spora obnova opožarenih površina i pojava kalamiteta (gubar i borov četnjak), kao i problem vrlo lošeg i neadekvatnog gospodarenja privatnim šumama te stalni konflikt u vidu imovinsko-pravnih odnosa i neusklađenost katastra sa zemljišnim knjigama u odnosu na kategorije šumskog i poljoprivrednog zemljišta i velika usitnjenost šumskih posjeda. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je:

- Negativni utjecaji prvenstveno će se očitovati u vidu izgradnje linijskih infrastrukturnih zahvata koji prolaze kroz šumsko područje, pri čemu će doći do prenamjene zemljišta, odnosno krčenja šuma u širini potrebnog koridora te stvaranja novonastalih šumskih rubova na kojima će doći do promjene stanišnih uvjeta.
- Kao negativan utjecaj prepoznato je i pravo služnosti radi osnivanja višegodišnjih nasada, zbog kojega će se Odlukama Vlade RH velika površina šuma i šumskog zemljišta prenamijeniti u poljoprivredno zemljište na području Županije, što će negativno utjecati na šumsko tlo u vidu erozije na većim strminama.

C.5.2. LOVSTVO

Na području Županije nalazi se 7 državnih i 22 zajednička lovišta te 2 uzgajališta divljači. U većini lovišta glavne vrste divljači čini sitna dlakava i pernata divljač, no ima i lovišta u kojima su u većoj mjeri prisutne i krupne vrste divljači poput divlje svinje, jelena običnog, jelena lopatara, srne, divokoze i muflona. Najveće probleme za razvoj lovne djelatnosti na području Županije predstavljaju degradacija staništa divljači neplanskom izgradnjom, slaba popunjenost populacija, neadekvatan nadzor, učestala pojava

krivolova i nezadovoljavajuća organizacija lovne djelatnosti s obzirom na mogućnost i turističku potražnju. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je:

- najveće negativne utjecaje na divljač i lovstvo imati će izgradnja ograđenih prometnica (autoceste i brze ceste) te ostalih prometnica (neograđene prometnice i željezničke pruge), budući da će doći do fragmentacije lovišta i presijecanja ustaljenih migracijskih putova koje divljač koristi, dok će na neograđenim prometnicama uvijek postojati potencijalna opasnost od naleta vozila na divljač koja prometnicu prelazi.
- izgradnja vodnogospodarskih objekata tipa akumulacije i retencije pozitivno će utjecati na divljač u vidu formiranja akvatičkih staništa i stvaranja izvora vode koja je oskudan resurs na području mediteranskog krša.

C.6. VODE

Na prostoru Županije izdvojeno je 31 vodno tijelo površinske vode (rijeke, jezera, prijelazne i priobalne vode), a na 20 vodnih tijela nije postignuto dobro stanje. Sva vodna tijela podzemnih voda na području Županije nalaze se u dobrom kemijskom i količinskom stanju. Poplavna područja na području Županije izražena su u dolini Neretve, Konavoskom te Vrgoračkom polju, dok su bujični vodotoci aktivni na Korčuli, Pelješcu, kod Župe dubrovačke i Rijeke dubrovačke te u uvalama Zaton i Slano. Postojeći problemi vezani za kakvoću površinskih i podzemnih voda vezani su uglavnom na kemijsko i fizikalno-kemijsko opterećenje površinskih voda. Problemi su vezani za odvodnju sanitarnih otpadnih voda, ispuštanjem nepročišćenih otpadnih voda u recipijente, nekontrolirano ispuštanje otpadnih iz kućanstava bez priključaka na sustav javne odvodnje, poljoprivredu kroz korištenje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja, gospodarenje otpadom kroz neuređena odlagališta otpada te dotok onečišćenja iz susjedne države.

Mogući negativni utjecaji na vodna tijela mogu se očekivati izgradnjom i korištenjem lučke infrastrukture, prometnica te korištenjem golf igrališta. Pozitivni utjecaji predstavljaju sanacije odlagališta otpada te izgradnje i rekonstrukcije sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Sustavi navodnjavanja i uređenje vodotoka predstavljaju izvore hidromorfoloških pritisaka s jedne strane, dok s druge strane doprinose ublažavanju posljedica suša i poplava pa se smatra da ti zahvati ne predstavljaju značajan utjecaj.

C.7. BIORAZNOLIKOST I ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Zahvaljujući geomorfološkim te klimatskim karakteristikama, Županija ima veliku raznolikost staništa koja podržavaju brojne vrste, od kojih su mnoge endemične. Oko 19% površine Županije zauzeto je antropogenim staništima. Na oko 35% kopnene površine Županije nalazi se najzastupljeniji stanišni tip E.8.2. Stenomediterranske čiste vazdazelene šume i makija crnike, koji se ubraja u ugrožene i rijetke stanišne tipove od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području RH. Posebno značajna za bioraznolikost Županije su staništa povezana s kršem, odnosno podzemna staništa te pukotine u vapnenačkim stijenama. Delta rijeke Neretve je jedan od najvrednijih dijelova Županije s aspekta bioraznolikosti te je uvrštena na Ramsarski popis močvarnih područja međunarodne važnosti. Zahvaljujući udaljenosti pojedinih otoka i njihovoj relativnoj nepristupačnosti, njihova vrijedna bioraznolikost je dobro očuvana.

Na području Županije ukupno je zaštićeno 40 dijelova prirode, i to u kategorijama: nacionalni park (1), posebni rezervat (10), park prirode (1), spomenik prirode (6), značajni krajobraz (8), park šuma (5), spomenik parkovne arhitekture (8) te zaštićeni mineral (1). Osim područja zaštićenih Zakonom o zaštiti

prirode (NN 80/13), na teritoriju Županije nalazi se jedno područje pod međunarodnom zaštitom - Ramsarsko područje Delta Neretve.

Utjecaji Plana su razmatrani na bioraznolikost i na zaštićena područja prirode na području Županije jer je vrednovanje istih područja objedinjeno, i to na područjima koja su određena kao „iznimno vrijedna“, „vrlo vrijedna“ i „vrijedna“ za očuvanje bioraznolikosti te zaštićenih područja prirode. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je sljedeće:

- najznačajniji negativan utjecaj na Ramsarsko područje Neretve imat će hidromelioracija koja je predviđena na prostoru sjeverozapadno od Metkovića te na području jezera Kutli. S obzirom na to da navedena područja obuhvaćaju najvrjednije tršćake delte Neretve, aktivnosti hidromelioracije i poljoprivrede bi mogle značajno negativno utjecati na bioraznolikost.
- na širem prostoru delte Neretve, značajan negativni kumulativni utjecaj na razmatrani prostor bi imala područja predviđena za prenamjenu šumskog zemljišta u višegodišnje nasade, jer su to područja prirodnih staništa značajnih za obitavanje ornitofaune.
- s obzirom na vrijednost Baćinskih jezera, rekreacijske zone- R5 rekreacijski park i R6 kupališna zona, mogu imati značajno nepovoljan utjecaj s aspekta bioraznolikosti i očuvanja krajobraza.
- na prostoru Parka prirode Lastovsko otočje, značajni nepovoljni utjecaji mogu proizaći od područja planiranih za prenamjenu šumskog zemljišta u višegodišnje nasade te izgradnje planiranog helidroma i planirane zračne luke na otoku Lastovo.
- unutar prostora Nacionalnog parka Mljet planirana je izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda, što će imati pozitivan utjecaj na kvalitetu priobalnog mora i sustava vodoopskrbe.
- na širem području Konavoskih stijena planirana je športsko-rekreacijska zona (teniski centar) te mala hidroelektrana (MAHE) „Konavle“. S obzirom na lokaciju koja je udaljena od obale (samih stijena), utjecaji športsko-rekreacijske zone bi bili minimalni, dok bi utjecaji MAHE Konavle ovisili o osobinama zahvata.
- Na prostoru Značajnog krajobraza Rijeke dubrovačke, koji je Planom predviđen za oplemenjivanje, planiran je koridor brze ceste, koji će imati umjereni negativni utjecaj na značajni krajobraz Rijeke dubrovačke.
- Najveći negativan utjecaj, potencijalno značajan, na kopneni dio posebnog rezervata u moru – Malostonski zaljev i Malo more, imale bi planirane veće površine za prenamjenu šumskog zemljišta u višegodišnje nasade temeljem Odluka Vlade RH (koje nisu prostorno-planska kategorija ovog Plana).

C.8. KULTURNA BAŠTINA

Prema brojnosti i značajkama zaštićene i evidentirane kulturne baštine prostor Županije spada u izrazito vrijedna područja na nacionalnoj razini. Velik dio pojedinačnih spomenika kulture nalazi se u sklopu kulturno-povijesnih cjelina među kojima se ističe grad Dubrovnik koji se nalazi i na UNESCO listi. Cjelina grada Korčule trenutno je na pristupnoj listi UNESCO-a, a cjelina Stona na tentativnoj listi. Graditeljska kulturna baština je u najvećoj mjeri ugrožena neplanskom gradnjom i neodgovarajućim planiranjem prostora. Poseban pritisak se očituje na lokacijama većeg turističkog odnosno ekonomskog potencijala. To su lokacije Dubrovnika, brda Srđ, Elafita, Korčule, Pelješca (Ston, Orebička rivijera). Arheološki lokaliteti su ugroženi izgradnjom pojedinih zahvata u prostoru. S obzirom na vrlo

visok kulturni potencijal gotovo cijelog područja Županije, kulturni krajolici su nedovoljno i neadekvatno zaštićeni. Uzroci degradacije nalaze se u stalnoj depopulaciji i prenamjeni poljoprivrednih zemljišta u građevinska. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je sljedeće:

- proširenje turističkih zona, odnosno planiranje novih, uzrokovat će dodatni pritisak na kulturni krajolik prostora. U široj zoni gradova Korčule i Dubrovnika te Stona planirane su turističke zone. S obzirom na vrijednost tih područja kao proglašanih i potencijalnih dobara svjetske kulturne baštine proširenje zona mogu uzrokovati degradacije naslijeđenih kulturnih značajki područja. Ovdje su uključeni i mogući zahvati na području brda Srđ zbog mogućeg većeg negativnog utjecaja na OUV („*Outstanding Universal Value*“) svjetske baštine grada Dubrovnika.
- Prenamjena šumskog zemljišta u višegodišnje nasade uzrokovati će promjenu temeljnih značajki kulturnih krajobraza i to uslijed nastanka velikih ploha monokulture koje su mjerilom i oblikom kontekstualno neprilagođene naslijeđenim krajobraznim značajkama prostora. To su lokacije na jugu otoka Lastovo, jugu otoka Korčule, unutar visoko vrijednog krajobraza uz Ston te na južnim padinama u posebnom rezervatu u moru Malostonski zaljev i Malo more, na području općina Dubrovačko primorje i Slivno.
- Gledajući s aspekta osjetljivosti područja Županije zaključuje se da su upravo najosjetljivije zone, a posebice one koje se nalaze na UNESCO listama, ujedno i najugroženije. Izdvajaju se cjeline i okolica Korčule, Stona i Dubrovnika, povijesne gradske i seoske jezgre te pojedina značajna područja kulturne baštine. Na takvim lokacijama, čak i djelatnosti s manjim utjecajem na prostor mogu posredno i neposredno utjecati na promjenu i degradaciju temeljnih kulturnih značajki prostora. Zato je potrebno uzeti u obzir i niz faktora koji se ne mogu provesti na županijskoj prostorno-planskoj razini te ih primijeniti na prostornim planovima užeg obuhvata.
- planirana linijska infrastruktura u značajnoj mjeri može narušiti vrijednosti kulturnih krajobraza, kulturno-povijesnih cjelina te pojedinačno zaštićenih kulturnih dobara. To se posebno odnosi na kulturno-povijesne cjeline na UNESCO listama, arheološke i ruralne krajolike te povijesnu linijsku infrastrukturu (karavanski putovi, Napoleonska cesta, vodovod itd.).

C.9. STANOVNIŠTVO I ZDRAVLJE LJUDI

Analizom Plana utvrđeno je da dio planiranih zahvata utječe na stanovništvo, njihovo zdravlje i kvalitetu života. Zahvati koji se tiču gospodarskog razvoja Županije u globalu će pozitivno utjecati na stanovništvo, posebice u dijelovima Županije gdje je potrebna demografska revitalizacija. Ipak, predloženo je da se prilikom razvoja i planiranja gospodarskih djelatnosti uzimaju u obzir specifičnosti prostora i njegova demografska struktura.

Vezano za kvalitetu života i zdravlje ljudi, utvrđeno je da određene aktivnosti utječu na poboljšanje, odnosno smanjenje kvalitete života, ali je zaključeno da se primjenom zakonskih mjera (zaštita zraka, voda, zaštita od buke i drugo) većina potencijalno negativnih utjecaja može umanjiti ili spriječiti.

C.10. PREKOGRANIČNI UTJECAJ

Područje kopnenog dijela DNŽ je prostorno vrlo usko te se stoga mnogi potencijalni zahvati mogu nalaziti u blizini graničnog područja sa susjednim državama Bosnom i Hercegovinom te Crnom Gorom, odnosno njihova izgradnja ili korištenje mogu imati prekogranični utjecaj na okoliš susjednih država.

U okviru predviđenog nastavka aktivnosti gradnje Županijskog centra za gospodarenje otpadom DNŽ na lokaciji Lučino Razdolje, koja je udaljena od državne granice s Bosnom i Hercegovinom oko 5 km zračne linije proveden je u okviru postupka PUO i postupak prekogranične suradnje. Za navedenu lokaciju i aktivnosti koje uključuje Centar za gospodarenje otpadom DNŽ izdano je Rješenje MZOiP o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (Klasa: UP/I 351-03/10-02/88, Urbr:517-06-2-2-1-14-19 od 26. veljače 2014.). S obzirom na odabranu tehnologiju obrade otpada u okviru Centra za gospodarenje otpadom DNŽ, zaključeno je da se ne očekuje prekogranični utjecaj na općine u BiH koje su u neposrednoj blizini državne granice s RH. Postupak obavještanja Bosne i Hercegovine o planiranim aktivnostima, proveden je u skladu s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPOO konvencija) te su predstavnici nadležnog ministarstva (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa) sudjelovali u provođenju postupka procjene utjecaja na okoliš.

Izgradnjom planiranih zračnih luka i proširenjem postojećih na području DNŽ moguć je prekogranični utjecaj na susjedne države (Bosna i Hercegovina, Crna Gora) tijekom korištenja zahvata, odnosno uslijed povećanja zračnog prometa. Taj utjecaj može se očitovati na stanovništvo kroz povećanu razinu buke i utjecaj na kvalitetu zraka, te na zaštićene dijelove prirode, posebno područja važna za ptice i njihove selidbene koridore. Za područje Zračne luke Dubrovnik, studijom utjecaja na okoliš je analiziran mogući utjecaj preko državnih granica, te je uzevši u obzir ulazno/izlazne točke i visine za zrakoplove na tim točkama prema međudržavnim sporazumima, zaključeno da zrakoplovi koji dolaze i odlaze sa Zračne luke Dubrovnik, prilikom ulaska na prostore Crne Gore i Bosne i Hercegovine prometuju na dovoljnim visinama (minimalno 11000 ft odnosno 3350 m nmv) te da neće doći do utjecaja na stanovništvo i zaštićene dijelove prirode, odnosno do prekograničnog utjecaja.

Prema Strateškoj studiji utjecaja na okoliš Plana korištenja obnovljivih izvora energije koja je u tijeku, na području Dubrovačko-neretvanske županije, zaključeno je da ne postoji mogućnost prekograničnog utjecaja vjetroelektrana na područja Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

Prema prethodno opisanim procedurama procjena utjecaja zahvata na okoliš i strateške procjene utjecaja na okoliš, kao i analizom provedenom u okviru Strateške studije, zaključeno je da se ne očekuju mogući prekogranični utjecaji uslijed provođenja zahvata i aktivnosti planiranih Prostornim planom DNŽ.

D. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU

Ekološka mreža na području DNŽ zauzima oko 56,67% kopnenog teritorija i 19,96% obalnog mora. Prema karti ekološke mreže RH, na ovom prostoru nalaze se 5 POP i 85 POVS.

Radi racionalizacije postupka i ekonomičnosti, za predmetni plan nije se provodio postupak Prethodne ocjene već se, temeljem očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode (KLASA: 612-07/14-57/386; URBROJ: 517-07-2-2-14-2) od 12. studenog 2014.g., odmah pristupilo provedbi postupka Glavne ocjene. Očitovanjem je utvrđeno da se zbog naravi predmetnog plana, pri njegovoj primjeni, mogu očekivati značajni negativni utjecaji na EM.

U postupku određivanja sadržaja strateške studije, isto ministarstvo dalo je svoje mišljenje o obuhvatu strateške studije, kao i poglavlja Glavne ocjene unutar iste. Nije bilo posebnih zahtjeva MZOIP- UZP, niti HAOP-a po pitanju obuhvata i konkretnih pitanja koja je potrebno sagledati prilikom procjenjivanja mogućih utjecaja.

U Glavnoj ocjeni sagledavao se utjecaj svih planiranih zahvata koji su kao takvi definirani Planom (važećim, kao i predmetnim izmjenama i dopunama). Tijekom procjene konfliktnih lokacija zahvata izvršilo se preklapanje GIS slojeva područja EM i zahvata koji su planirani PP DNŽ (uključujući zahvate predmetnih ID, kao i nerealizirane zahvate planirane važećim Planom). Na taj način dobiven je pregled aktivnosti koje se planiraju unutar ili u blizini područja ekološke mreže što je bio kriterij za određivanje konfliktnih lokacija. Nakon što su prepoznate konfliktne lokacije pristupilo se detaljnijoj procjeni mogućih utjecaja na pojedina područja EM. Izdvojena su područja EM na koje se potencijalno može očekivati utjecaj s obzirom na zahvate koji se unutar ili u njihovoj blizini planiraju te s obzirom na ciljne vrste i staništa tih područja na koje su mogući utjecaji. Za svako područje EM dan je pregled aktivnosti i njihov pojedinačni utjecaj, kao i potencijalni kumulativni utjecaj do kojeg može doći provedbom svih planiranih aktivnosti. Radi preglednosti, za svako područje uvodno su dani osnovni podaci o ciljnim vrstama i staništima te postojećim pritiscima na pojedina područja. Značaj utjecaja ocijenjen je na sljedeći način:

-2	Značajan negativan utjecaj	Značajno uznemiravanje ili destruktivan utjecaj na staništa ili vrste, značajne promjene ekoloških uvjeta staništa ili vrsta, značajan utjecaj na staništa ili prirodni razvoj vrsta. Značajne negativne utjecaje potrebno je mjerama ublažavanja svesti na razinu ispod značajne, a ukoliko to nije moguće razmotriti izmjene zahvata (druga pogodna rješenja) ili zahvat odbaciti kao neprihvatljiv.
-1	Umjeren negativan utjecaj	Prihvatljiv negativan utjecaj na staništa ili vrste, umjeren promjena ekoloških uvjeta staništa ili vrsta, marginalan (lokalan i/ili kratkotrajan) utjecaj na staništa ili prirodni razvoj vrsta. Ovaj utjecaj je moguće prihvatiti.
0	Nema utjecaja	Zahvat nema utjecaj koji bi se mogao dokazati na strateškoj razini ili je taj utjecaj zanemariv. Vrsta ili tip staništa nisu niti stalno niti povremeno prisutni na dijelu ekološke mreže gdje se nalazi zahvat (uključujući područje utjecaja).
1	Umjeren pozitivan utjecaj	Umjeren pozitivan utjecaj na staništa ili populacije, umjeren poboljšanje ekoloških uvjeta staništa ili vrsta; umjeren pozitivan utjecaj na staništa ili prirodni razvoj vrsta.
2	Značajan pozitivan utjecaj	Značajno pozitivan utjecaj na staništa ili populacije, značajno poboljšanje ekoloških uvjeta staništa ili vrsta, značajno pozitivan utjecaj na staništa ili prirodni razvoj vrsta.
(?)		Značaj utjecaja ne može se sa sigurnošću procijeniti zbog nedostatka podataka o stanju područja ekološke mreže, zbog nedostatka podataka o planiranoj aktivnosti ili iz drugih razloga.

Prilikom procjene nisu se analizirali zahvati za koje je prethodno izvršena procjena utjecaja na okoliša, odnosno za koje su provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš (za pojedine zahvate) ili postupci strateške procjene utjecaja na okoliš (za planove i programe), uključujući i postupke Glavne ocjene. U poglavlju F. dan je pregled tih zahvata.

Osim zahvata planiranih prostornim planom, napravljena je i analiza potencijalnih konfliktnih područja prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade u odnosu na ciljne vrste i staništa pojedinih područja ekološke mreže. Iako ovdje nije riječ o planskoj kategoriji, smatralo se bitnim osvrnuti na potencijalne moguće utjecaje kako bi se ukazalo na važnost pokretanja aktivnosti vezanih za revizije Odluka Vlade RH budući da se radi o značajnim površinama koje se planiraju prenamjeniti, čime može doći do gubitka stanišnih tipova koji su ciljni za očuvanje pojedinih područja EM ili predstavljaju stanišne tipove bitne za ciljne vrste ekološke mreže.⁶

D.1. ZAKLJUČAK O UTJECAJU PP DNŽ NA EKOLOŠKU MREŽU

Prilikom inicijalnog pregleda planiranih aktivnosti u odnosu na područja EM zaključeno je da se veći broj aktivnosti odvija unutar ili u blizini 23 područja ekološke mreže te je za navedena područja provedena detaljna analiza po tipovima zahvata koji se unutar ili oko njih planiraju i analiza mogućeg kumulativnog utjecaja provedbom svih aktivnosti (uzimajući u obzir i postojeće) na pojedino područje EM. U nastavku je dan pregled ocjena mogućih utjecaja pojedinih tipova zahvata na svako od 20 područja EM.

Provedenom analizom mogućih utjecaja aktivnosti planiranih PP DNŽ-om ustanovljeno je da se najveći pritisak na područja EM može očekivati prenamjenom šumskih površina u višegodišnje nasade koje se planiraju temeljem Odluka Vlade. Na većini područja EM radi se o značajnim površinama gubitka ciljnih staništa, a posebno se ističe područje EM HR2000529 Šaknja rat s ciljnim staništem mediteranskih šuma endemičnih borova gdje se planira prenamjena preko 80% šumskog zemljišta. Ostala područja na kojima se može očekivati značajan utjecaj su HR2001364 JI dio Pelješca, HR5000038 i HR1000038 Lastovsko otočje, HR2001367 I dio Korčule, HR2000525 Orebić- Osirac i HR5000031 Delta Neretve. Mjere koje se odnose na reviziju Odluka Vlade RH nije moguće riješiti odredbama prostornog plana, već se njihovim navođenjem želi tijekom javne rasprave istaknuti važnost pokretanja revizija ovih Odluka zbog mogućih značajnih konflikata u odnosu na pojedine sastavnice okoliša i ekološke mreže i pronalaženje adekvatnih mehanizama za njihovo rješavanje.

Također, prepoznate su 2 kritične lokacije golf igrališta: Sestrice, s mogućim utjecajem na područje HR3000163 Stonski kanal i Gnjile, s mogućim utjecajem na područje HR2000946 Snježnica i Konavosko polje. Iako je za golf igralište na lokaciji Sestrici u Planu određena mjera izmicanja u unutrašnjost i izrada hidrogeološkog elaborata temeljem analize mogućih utjecaja u Elaboratu glavne ocjene za 1. Ciljane izmjene i dopune Plana, budući da tad nije u obzir uzet i moguć utjecaj uslijed površine prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade koja se preklapa sa planiranom zonom za golf igralište, smatra se da bi ipak bilo potrebno preispitati i navedenu lokaciju zbog mogućeg kumulativnog utjecaja.

Kao kritične lokacije za zone turističke namjene posebno se ističu zone u uvučenom dijelu Malostonskog zaljeva, s mogućim dodatnim pritiscima na područje HR4000015 Malostonski zaljev te turistička zona Privala, s mogućim pritiscima na područje HR3000152 Otok Proizd i Privala na Korčuli, posebno s obzirom na planirani kapacitet od 1000 smještajnih jedinica u području koje je trenutno

⁶ Za detaljniji uvid u ovu problematiku pogledati u uvodni dio poglavlja F.

gotovo u potpunosti neizgrađeno. Također, potrebno je istaknuti i turističke zone na području ušća Neretve u području EM HR5000031 Delta Neretve. Na ovom području, s obzirom na značaj i veliku osjetljivost, planirane aktivnosti hidromelioracije, prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade, pomorski promet (luke u Metkoviću i Opuzenu) mogu i pojedinačno i kumulativno dovesti do značajnih utjecaja na ovo područje te je potrebno primijeniti predložene mjere ublažavanja utjecaja.

Tablica D.1-1: Pregled intenziteta utjecaja na pojedina područja EM, po tipovima zahvata/ aktivnosti planiranih PP DNŽ

	Golf igralište	Sportsko-rekreacijske zone	Hidromelioracija i navodnjavanje	Vodoopskrba	Odvodnja	Retencije / Sustavi zaštite od poplava	Turističke zone	Gospodarska zona (proizvodna)	Elektroenergetska infrastruktura	Odlagalište otpada	Eksploatacijska polja	Željeznički promet	Cestovni promet	Pomorski promet (plovni putevi)	Pomorski promet (luke)	Zračni promet	Prenamjena šumskog zemljišta	Marikultura	Skladište i terminali za UNP i naftne derivate	Dalekoviđi
HR2000525 Orebić-Osirac																	-1 (?)			
HR2000529 Šaknja rat																	-2			
HR2000946 Snježnica i Konavosko polje	-2 (?)		-1 (?)	-1 (?)		-1 (?)		0												
HR2000951 Krotuša						0											-1			
HR2001046 Matica-Vrgoračko polje						-1 (lokalno)											-1			
HR2001010 Paleombla – Ombla				0				0	0	0	0	-1 (?)	-1(?)							
HR2001364 JI dio Pelješca			-1 (?)	0	0				0								-2			
HR2001367 I dio Korčule			-1 (?)	0	+1		0				0		0				-2			
HR2001337 Područje oko Rafove (Zatonske) špilje				0	+1		0													
HR3000150 Otok Pelješac - od uvale Rasoka do rta Osičac					+1		0												-1 (?)	
HR3000152 Otok Proizid i Privala na Korčuli							-1 (?)													
HR3000153 Otok Korčula - od uvale Poplat do Vrhovnjaka					+1		0													
HR3000154 Pupnatska luka							-1 (?)								-1 (?)					
HR3000163 Stonski kanal i HR3000167 Solana Ston	-2 (?)	-1 (?)	-1 (?)				-1								-1 (?)					
HR3000165 Uvala Slano					+1		0								-2 (?)	0				
HR3000170 Akvatorij uz					+1															

	Golf igralište	Sportsko-rekreacijske zone	Hidromelioracija i navodnjavanje	Vodoopskrba	Odvodnja	Retencije / Sustavi zaštite od poplava	Turističke zone	Gospodarska zona (proizvodna)	Elektroenergetska infrastruktura	Odlagalište otpada	Eksploatacijska polja	Željeznički promet	Cestovni promet	Pomorski promet (plovni putevi)	Pomorski promet (luke)	Zračni promet	Prenamjena šumskog zemljišta	Marikultura	Skladište i terminali za UNP i naftne derivate	Dalekovidni	
Konavoske stijene																					
HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički					+1		-1 (?)														
HR3000426 Lastovski i Mljetski kanal					+1									-1 (?)	0						
HR3000476 Uvala Divna-Pelješac					+1		-1 (?)								-1						
HR4000010 Saplunara					+1		-1 (?)														
HR4000015 Malostonski zaljev					+2		-2 (?)							-1	0		-2	-1 (?)			
HR4000028 Elafiti				0	+1		0								-1	0					
HR5000031 i HR1000031 Delta Neretve		-1	-2 (?)	0	+1		-2 (kumulativno)	0		0	0	-1	-1		-2 (?)	-2	-2	-1	-2 (?)	-1 (?)	
HR5000038 i HR1000038 Lastovsko otočje					+1		-1								-1	-1	-2				

D.2. MJERE UBLAŽAVANJA ŠTETNIH POSLJEDICA PROVEDBE PP DNŽ NA POJEDINA PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

U nastavku je dan prijedlog mjera za ublažavanje utjecaja za pojedine tipove zahvata koji se planiraju PP DNŽ uz naznaku na koju se sastavnicu okoliša odnose te uz komentar na koji način su mjere uklopljene u Plan odnosno da li predstavljaju smjernice za daljnje faze planiranja i projektiranja (uključujući i procjenu utjecaja na okoliš). komentari će biti uneseni nakon 1. sjednice Povjerenstva nakon što se rasprave s članovima Povjerenstva Dio mjera ugrađen je u Odredbe Nacrta prijedloga Plana ili su napravljene izmjene u kartografskim prikazima. U Nacrtu prijedloga Plana različitim bojama označene su izmjene koje su rezultat provedene analize mogućih utjecaja na okoliš i zahtjeva od strane članova Savjetodavnog stručnog povjerenstva za ocjenu stručne utemeljenosti i cjelovitosti Strateške studije. Određeni broj mjera bit će dodatno razmotren i po potrebi ugrađen u Odredbe Plana ili će se dijelovi Plana izmijeniti nakon provedene javne rasprave. Na ovaj način Nadležno tijelo za provedbu Plana želi omogućiti da se oko pojedinih pitanja izvrši sveobuhvatna i argumentirana javna rasprava.

Kao što je u uvodnom dijelu poglavlja F. obrazloženo, mjere koje se odnose na reviziju Odluka Vlade RH nije moguće riješiti odredbama prostornog plana, već se njihovim navođenjem želi tijekom javne rasprave istaknuti važnost pokretanja revizija ovih Odluka zbog mogućih značajnih konflikata u odnosu na pojedine sastavnice okoliša i ekološke mreže i pronalaženje adekvatnih mehanizama za njihovo rješavanje.

Konačni komentari na koji način su pojedine mjere uzete u obzir u prostornom planu bit će uneseni nakon javne rasprave.

Budući da na ovoj razini procjene mogućih utjecaja nije bilo moguće utvrditi da li su koji od nerealiziranih zahvata već stekli određena prava (važće lokacijske i građevinske dozvole) mjere se predlažu za sve tipove zahvata za koje su utvrđeni mogući utjecaji na strateškoj razini. Ukoliko su neki od zahvata već stekli određena prava ili im se utvrdila prihvatljivost za okoliš na razini PUO ili ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, na njih se mjere ne primjenjuju.

PODRUČJE EM	MJERA UBLAŽAVANJA
HR2000525 OREBIĆ- OSIRAC	1. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.
HR2000529 ŠAKNJA RAT	2. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.
	3. Potrebno je odrediti prioritete i s posebnim oprezom planirati korištenje voda na ovom području (za potrebe vodoopskrbe, navodnjavanja i dr.) te dimenzioniranje sustava za navodnjavanje uvažavajući ekologiju ciljnih vrsta vezanih za vodena staništa.
HR2000946 SNJEŽNICA I KONAVOSKO POLJE	4. Preispitati zonu predviđenu za golf igralište i planirati druge vrste sportsko- rekreacijskih sadržaja.
	5. Na razini izrade projektne dokumentacije za retenciju na dijelu rijeke Ljute i Kopačice preispitati i detaljnije odrediti zonu razlijevanja rijeke te odrediti oblik i vrstu nasipa, način izvedbe pokosa i dna, dubinu i dr. u skladu s ekologijom ciljnih vrsta koje borave u ovom području, a sve s ciljem očuvanja ciljnih vrsta.

PODRUČJE EM	MJERA UBLAŽAVANJA
HR2000951 KROTUŠA I HR2001046 MATICA-VRGORAČKO POLJE	6. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži. 7. Radove na regulaciji rijeke Matice provoditi na način da se ne ugrozi vodni režim rijeke i u skladu s ekologijom ciljnih vrsta koje su prisutne na ovom području.
HR2001010 PALEOOMBLA – OMBLA	8. Pri detaljnom određivanju trase željezničke pruge i autoceste moraju se razmotriti alternative kako bi se utjecaj na ciljna staništa i vrste sveo na najmanju moguću razinu. 9. Preispitati mogućnosti rekonstrukcije postojećih prometnica kao alternativa izgradnji nerazvrstane ceste u rangu županijske. U slučaju da takve mogućnosti nisu moguće, prioritet treba dati južnoj varijanti koridora u istraživanju.
HR2001364 JI DIO PELJEŠCA	10. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži. 11. Spriječiti intenzivnu poljoprivredu i korištenje pesticida i herbicida na području Stonskog polja.
HR2001367 I DIO KORČULE	12. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.
HR3000150 OTOK PELJEŠAC - OD UVALE RASOKA DO RTA OSIČAC	13. Površinu uzgajališta potrebno je ograničiti na područje izvan ekološke mreže.
HR3000152 OTOK PROIZD I PRIVALA NA KORČULI	14. Preispitati potrebu za izgradnjom turističke zone. U slučaju izgradnje, potrebno je smanjiti kapacitet. 15. U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.
HR3000153 OTOK KORČULA - OD UVALE POPLAT DO VRHOVNJAKA	16. U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.
HR3000154 PUPNATSKA LUKA	17. Ograničiti kapacitet sidrišta u Pupnatskoj luci na maksimalno 20 plutača. 18. Smanjiti kapacitet turističke zone zapadno od Pupnatske luke. 19. Preispitati zonu predviđenu za golf igralište i planirati druge vrste sportsko- rekreacijskih sadržaja.
HR3000163 STONSKI KANAL I HR3000167 SOLANA STON	20. U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano. 21. Prije realizacije planiranih luka na području Stonskog zaljeva (LNT Kobaš i luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Ston i Broce) potrebno je izraditi maritimnu studiju zaljeva te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova. 22. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.

PODRUČJE EM	MJERA UBLAŽAVANJA
HR3000172 OBALNA LINIJA OD LUKE GONOTURSKA DO RTA VRATNIČKI	23. U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.
HR3000426 LASTOVSKI I MLJETSKI KANAL	24. Prilikom određivanja plovnog reda za povezivanje otoka s Dubrovnikom preko Lastovskog i Mljetskog kanala, potrebno je voditi računa o optimalnom intenzitetu plovnog reda u odnosu na moguće utjecaje na ciljnu vrstu (dupina) ovog područja.
HR3000165 UVALA SLANO	25. Smanjiti i ograničiti obuvat planiranog proširenja luke otvorene za javni promet.
HR3000476 UVALA DIVNA- PELJEŠAC	26. Detaljnijom dokumentacijom na razini zahvata potrebno je razmotriti smanjenje predviđenog kapaciteta od 300 kreveta na kapacitet koji bi bio prihvatljiv s aspekta očuvanja ciljnih staništa područja ekološke mreže. Prilikom detaljnog planiranja ove turističke zone potrebno je maksimalno očuvati prirodne plaže, odnosno spriječiti gradnju umjetnih plaža, nasipavanja ili betoniranja obale, kao i ograničiti kapacitet eventualnih privezišta ili sidrišta za potrebe ove zone.
HR3000172 OBALNA LINIJA OD LUKE GONOTURSKA DO RTA VRATNIČKI	27. U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.
HR4000010 SAPLUNARA	28. Potrebno je regulirati i nadzirati korištenje plaže te osmisliti i dodatne sadržaje u okolnom području planiranih turističkih zona kako bi se turizam usmjerio i na druga područja. 29. Ne planirati proširenje luke otvorene za javni promet lokalnog značaja „Saplunara“.
HR4000015 MALOSTONSKI ZALJEV	30. Ukinuti planiranu turističku zonu Planikovica (s ciljem smanjenja ukupnog predviđenog kapaciteta turističkih zona) u uvučenom dijelu zaljeva te razvijati druge vidove turizma i turističke ponude (u skladu s prihvatnim kapacitetom prostora). 31. Prilikom planiranja površina uzgajališta potrebno je voditi računa da ne dođe do prekapacitiranosti. Povećanje i proširenje kapaciteta potrebno je ograničiti samo na školjkaše, odnosno potrebno je zabraniti uzgoj ribe. 32. Odredbama za provođenje zabraniti promet plovilima u funkciji javnog i turističkog prometa, a ostaviti u funkciji tradicionalnog ribarstva i marikulture, praćenja stanja okoliša i znanstvenih istraživanja. 33. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.
HR5000031 DELTA NERETVE i HR1000031 DELTA NERETVE	34. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži. 35. Potrebno je smanjiti zonu sportsko- rekreacijske namjene na području Bačanskih jezera i ukinuti T1 (hotel) za turističku zonu Željugrad. 36. Ukinuti zonu hidromelioracije na području sjeverozapadno od Metkovića.

PODRUČJE EM	MJERA UBLAŽAVANJA
	<p>37. Nedvosmisleno utvrditi točnu lokaciju terminala unutar luke Ploče, izvan područja ušća Neretve.</p> <p>38. Planirane zone turističke namjene (Galičak i Plaža- hotel i turističko naselje, i Rio- kamp ukupnog kapaciteta 340 kreveta) potrebno je izmjestiti iz područja ušća.</p> <p>39. Lokacije zračnih luka potrebno je planirati izvan područja ekološke mreže HR5000031 i HR1000031 Delta Neretve.</p> <p>40. Postojeću zonu marikulture (Blace Osinj) zadržati u postojećim gabaritima bez mogućnosti proširenja, a za planiranu zonu (Uvala Vinogradina) potrebno je, prilikom određivanja točne lokacije unutar predviđene zone) i kapaciteta voditi računa da se ne ugroze ciljna staništa i vrste područja EM.</p> <p>41. Prilikom određivanja točne trase autoceste i željezničke pruge potrebno je uzeti u obzir ograničenja vezana uz očuvanje ciljnih vrsta i staništa područja EM.</p>
<p>HR4000028 ELAFITI</p>	<p>42. Potrebno regulirati broj turista te nadzirati korištenje plaža i osmisliti dodatne sadržaje u okolnom području kako bi se turizam usmjerio i na druga područja osim na pješčane plaže (ciljna staništa muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke (1140) i embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina (2110)). Pri tom je bitno maksimalno očuvati prirodne plaže, odnosno spriječiti gradnju umjetnih plaža, nasipavanja ili betoniranja obale, kao i spriječiti dodatnu izgradnju na štetu ciljnih kopnenih staništa.</p>
<p>HR5000038 I HR1000038 LASTOVSKO OTOČJE</p>	<p>43. U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano</p> <p>44. Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.</p> <p>45. Preispitati potrebe za izgradnjom zračnih luka s obzirom na mogući utjecaj na ciljne vrste šišmiša i ptica ovog područja.</p> <p>46. Potrebno je smanjiti ukupni kapacitet planiranih morskih luka na zapadnom dijelu Lastova i na području Skrivene luke.</p>

E. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

E.1. PRIJEDLOZI MJERA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA NA OKOLIŠ

U nastavku je dan prijedlog mjera za ublažavanje utjecaja za pojedine tipove zahvata koji se planiraju PP DNŽ uz naznaku na koju se sastavnicu okoliša odnose te uz komentar na koji način su mjere uklopljene u Plan. Dio mjera ugrađen je u Odredbe Nacrta prijedloga Plana ili su napravljene izmjene u kartografskim prikazima. U Nacrtu prijedloga Plana različitim bojama označene su izmjene koje su rezultat provedene analize mogućih utjecaja na okoliš i zahtjeva od strane članova Savjetodavnog stručnog povjerenstva za ocjenu stručne utemeljenosti i cjelovitosti Strateške studije. Određeni broj mjera bit će dodatno razmotren i po potrebi ugrađen u Odredbe Plana ili će se dijelovi Plana izmijeniti

nakon provedene javne rasprave. Na ovaj način Nadležno tijelo za provedbu Plana želi omogućiti da se oko pojedinih pitanja izvrši sveobuhvatna i argumentirana javna rasprava.

Kao što je u uvodnom dijelu poglavlja F. obrazloženo, mjere koje se odnose na reviziju Odluka Vlade RH nije moguće riješiti odredbama prostornog plana, već se njihovim navođenjem želi tijekom javne rasprave istaknuti važnost pokretanja revizija ovih Odluka zbog mogućih značajnih konflikata u odnosu na pojedine sastavnice okoliša i ekološke mreže i pronalaženje adekvatnih mehanizama za njihovo rješavanje.

Konačni komentari na koji način su pojedine mjere uzete u obzir u prostornom planu bit će uneseni nakon javne rasprave.

Budući da na ovoj razini procjene mogućih utjecaja nije bilo moguće utvrditi jesu li koji od nerealiziranih zahvata već stekli određena prava (važne lokacijske i građevinske dozvole) mjere se predlažu za sve tipove zahvata za koje su utvrđeni mogući utjecaji na strateškoj razini. Ukoliko su neki od zahvata već stekli određena prava ili im se utvrdila prihvatljivost za okoliš na razini PUO ili ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, na njih se mjere ne primjenjuju.

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
KRAJOBRAZ		
	Kolizije planiranih zahvata značajnog utjecaja na krajobraz sa zaštićenim, vrijednim i ugroženim dijelovima krajobraza mogu se ispraviti ukidanjem ili premještanjem, a odnose se na:	
1.	<ul style="list-style-type: none"> • izmještanje zračne luke u dolini Neretve na širem području Grada Ploče izvan područja predloženog Parka prirode Neretva i područja ekološke mreže, • sportsko-rekreacijsku zonu Srđ, • sportsko-rekreacijsku zonu Sestrice, • sportsko-rekreacijsku zonu Gnjile. 	
KLIMATSKE PROMJENE		
2.	Jačati otpornosti naselja na pojavu ekstremnih vremenskih uvjeta i elementarnih nepogoda (npr. porast razine mora, obalno poplavljanje,) te prilagoditi kapacitete za pravovremene intervencije i ublažavanje eventualno nastalih šteta (npr. za najugroženija obalna naselja izraditi detaljnu analizu ranjivosti, poticati stalnu edukaciju i osposobljavanje operativnih snaga, razvoj sustava praćenja i pravovremenog upozorenja vezan uz opasne vremenske pojave).	
3.	Pri planiranju i izgradnji infrastrukture (prometne, enegretske, turističke), posebice u priobalnom području, uključivati relevantne projekcije i scenarije mogućih klimatskih promjena te njihov mogući utjecaj. Posebnu pozornost obratiti na mogućnost porasta razine mora te u skladu s tim objekte dugog vijeka trajanja (npr. rive, obale, lukobrani, luke, marine,	

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
	kanalizacijski sustavi, turistički kompleksi) adaptirati prema aktualnim projekcijama mogućih klimatskih promjena.	
BIORAZNOLIKOST I ZAŠTIĆENA PODRUČJA		
4.	Koridore planiranih dalekovoda izmjestiti iz područja posebnog rezervata Orepak.	
5.	Zone rekreacije R5 rekreacijski park Bačinska jezera s uključenom kupališnom zonom R6 Očuša planirati kao potencijalnu uz uvjet da se prilikom izrade prostornog plana užeg obuhvata (PPUG) točno definiraju manja područja za rekreaciju na temelju izrađenih krajobrazno- prirodoslovnih studija.	
6.	Potrebno je preispitati potrebu za helidrome i zračne luke na području PP Lastovsko otočje.	
7.	Potrebno je zatražiti preispitivanje i reviziju Odluka Vlade RH vezane za prenamjenu šumskog zemljišta u višegodišnje nasade u područjima delte Neretve, Parka prirode Lastovsko otočje i posebnog rezervata u moru Malostonski zaljev koji obuhvaća i kopneni dio prostora Malostonskog zaljeva i Malog mora te područja rt Škanja rat evidentiranog za zaštitu u kategoriji značajnog krajobraza.	
8.	Prilikom uređenja kanala koji uključuje tok rijeke Matice u Vrgoračkom polju, ne narušavati postojeće hidromorfološke značajke toka te sačuvati u najvećoj mjeri akvatična i riparijska staništa rijeke.	
9.	Zbog važnosti staništa, na području Neretve ne planirati nove melioracije (odnosni se na područja sjeverozapadno od Metkovića te na područje Kutin) dok se ne provedu interdisciplinarna istraživanja i utvrdi mogućnost proširenja melioracijskih zahvata na način da se ne ugrozi bioraznolikost tog područja, u skladu s člankom 463 (312) Odredbi za provođenje..	
10.	Preispitati potrebu izgradnje sustava za hidromelioraciju s obzirom na vrijednost i rijetkost močvarnih i zamočvarenih staništa u krškom području DNŽ.	
11.	Prilikom planiranja, odnosno projektiranja MAHE Konavle, potrebno je zaštititi odnosno isključiti moguće utjecaje projekta na staništa Konavoskih stijena.	
12.	Razmotriti mogućnost izmještanja iz zaštićenog područja (ili odabira druge varijante) za brzu cestu – varijanta koja je predviđena u zaštićenom krajobrazu Rijeke dubrovačke.	
13.	Magistralni vodovod na Mljetu, posebno na prostoru NP Mljet planirati koliko je moguće u koridoru postojeće prometnice kako bi se smanjili utjecaji fragmentacije staništa.	

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
14.	Koliko je moguće, kod detaljnije razrade projekata objediniti koridore planirane infrastrukture (željeznice, prometnice, dalekovodi) u zaleđu Zatona i voditi računa o zaštiti podzemnih lokaliteta.	
15.	Prilikom razrade projekta županijske ceste – obilaznice Kale, potrebno je izbjeći paleontološki spomenik prirode Vela špilja.	
16.	Iz proizvodne zone Grude i golf igrališta Gnjile trebalo bi isključiti prostor značajnog krajobraza Konavoski dvori.	
STANOVNIŠTVO I ZDRAVLJE LJUDI		
17.	Planirane građevine stambene, poslovne i druge namjene tako da namjenom, položajem i veličinom i oblikovanjem poštuju specifičnosti prostora i njegovu demografsku i socio-gospodarsku strukturu	
18.	Spriječiti negativno djelovanje na razvoj i приход turističkih središta na način da se izbjegavaju radovi na izgradnji ili dogradnji gospodarskih zona za vrijeme turističke sezone	
19.	Prilikom planiranja razvoja turističkih djelatnosti u obzir uzeti stanje izgrađenosti sustava vodopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na tom području kako bi se smanjila preopterećenost vodno-komunalne infrastrukture ljetnim mjesecima	
20.	U Odredbe za provođenje u dijelove gdje se govori o uređenju zelenih površina dodati uvjet da se prilikom odabira biljaka za sadnju vodi računa o alergenim svojstvima u peludnom zrnu	
21.	Prioritetno se moraju utvrditi zone sanitarne zaštite izvorišta.	
VODE		
22.	Planiranje aktivnosti ulaganja u infrastrukturu uskladiti s postupkom utvrđivanja zona sanitarne zaštite izvorišta.	
23.	Prilikom planiranja razvoja turističkih djelatnosti u obzir uzeti stanje izgrađenosti sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na tom području, te planirati razvoj/dogradnju infrastrukture odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obzirom na nove pritiske.	
24.	Prilikom određivanja lokacija golf terena potrebno je izraditi hidrogeološki elaborat za ocjenjivanje pogodnosti lokacije u smislu smanjenja negativnih utjecaja na vode.	
25.	Provesti analizu utvrđivanja mjerodavnih količina vode za navodnjavanje i mogućnosti njezine dobave. U analizu uključiti primjenu sustava za recikliranje vode u najvećoj mogućoj mjeri.	
TLO I POLJOPRIVREDA		

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
26.	Prilikom projektiranja nadzemnih infrastrukturnih objekata (prometnice), trase treba nastojati izmjestiti van područja P1 i P2 u mjeri u kojoj je to moguće te projektirati iste po rubovima parcela radi smanjivanja fragmentacije poljoprivrednih površina.	
ŠUMARSTVO I LOVSTVO		
27.	Linijske infrastrukturne zahvate planirati u što većoj mjeri na način da ne presijecaju šume i/ili šumska zemljišta, pogotovo šume visokog uzgojnog oblika, šume niskog uzgojnog oblika visokog obrasta te šume posebne namjene.	
28.	U suradnji s Lovčkim savezom Dubrovačko-neretvanske županije, projektirati trase budućih prometnica na način da se ne presijecaju ustaljeni migracijski putovi divljači te na način da se što jednostavnije riješi pitanje prelaska divljači preko ograđenih prometnica (postojeći prirodni uvjeti koji omogućavaju lakšu izgradnju prijelaza/prolaza za divljač). [Tu se prvenstveno misli na orografske uvjete koji bi omogućili jeftiniju/jednostavniju gradnju prijelaza i prolaza za divljač (vijadukti, tuneli, duboki usjeci/zasjeci i sl.).]	
KULTURNA BAŠTINA		
Uz ostale mjere utvrđene Odredbama Plana koje se smatraju dostatnima za zaštitu kulturne baštine.		
29.	Predlaže se preispitivanje sljedećih turističkih zona koje se nalaze u širem području kulturološki vrijednih lokaliteta: Zapadna obala Luke Banje pored Korčule, jugoistočne padine pored Dube Stonske.	
30.	Detaljni smještaj, sadržaj i oblik svih zona planirati u skladu s lokalnim kulturno-povijesnim značajkama pri tome uzimajući u obzir potencijalnu opterećenost prostora s obzirom na broj novih korisnika i vizualni utjecaj na kulturni kontekst.	
31.	Vrijedne arheološke zone na području Dubrovačkog primorja, Pelješca i Neretve potrebno je planiranim koridorima izbjegavati, pogotovo središnje dijelove zona s najvećom koncentracijom lokaliteta. Ukoliko izbjegavanje nije moguće, potrebno je u projektnoj fazi u suradnji s nadležnim Konzervatorskim odjelom, pronaći rješenje koje uvažava kulturno-povijesni kontekst arheoloških zona te u bitnome ne narušava njihov integritet.	
32.	Na mjestima preklapanja planiranih cestovnih i željezničkih koridora s trasama povijesne infrastrukture predlaže se ili izmještanje trase ili planiranje nadvožnjaka i tunela kako bi se očuvale temeljne	

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
	značajke kulturnog dobra. To su lokacije trase koridora u istraživanju auto ceste od granice s BiH nakon Neuma do mjesta Visočani i trasa koridora Osojnik-Debeli Brijeg duž aerodroma Čilipi i cijelog Konavoskog polja.	
33.	Prilikom projektne faze izvođenja golf igrališta kontaktirati nadležni Konzervatorski zavod te postupati sukladno konzervatorskim smjernicama kako bi se izbjegli kasniji nepovoljni utjecaji.	
34.	Projektnoj fazi izvođenja hidromelioracija na području Neretve prilagoditi sukladno prethodnim uputama nadležni Konzervatorskog zavoda kako bi se umanjila mogućnost negativnih utjecaja na arheološku zonu.	
35.	Na lokacijama gdje se plohe namijenjene za prenamjenu šumskog zemljišta preklapaju s evidentiranim arheološkim nalazištima potrebno je izraditi Konzervatorski elaborat kojim se evidentiraju arheološka nalazišta i temeljne značajke kulturnog krajobraza te se definira oblikovanje i zaštita prostora. Izvođenje zahvata obaviti sukladno smjernicama Elaborata.	
36.	Prilikom prenamjene označenih šumskih zemljišta u poljoprivredna zemljišta potrebno je za svako područje izraditi cjelovitu krajobraznu studiju koja će definirati oblik parcela i metodologiju obrade, ali uvažavajući i tehničke zahtjeve za obradom. Cilj je poštivati kulturno-krajobrazni kontekst područja kako bi se izbjegle značajne degradacije. To su lokacije na jugu otoka Lastovo, Jugu otoka Korčule, unutar visoko vrijednog krajobraza uz grad Ston, zapadno od Janjine te na sjevernoj strani Malostonskog zaljeva. Studija se izrađuje na prostorno planskoj razini planova nižeg reda a smjernice su obvezne..	
EKOLOŠKA MREŽA		
37.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	HR2000525 OREBIĆ- OSIRAC
38.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	HR2000529 ŠAKNJA RAT
39.	Potrebno je odrediti prioritete i s posebnim oprezom planirati korištenje voda na ovom području (za potrebe vodoopskrbe, navodnjavanja i dr.) te dimenzioniranje	HR2000946 SNJEŽNICA I KONAVOSKO POLJE

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
	sustava za navodnjavanje uvažavajući ekologiju ciljnih vrsta vezanih za vodena staništa.	
40.	Preispitati zonu predviđenu za golf igralište i planirati druge vrste sportsko- rekreacijskih sadržaja.	
41.	Na razini izrade projektne dokumentacije za retenciju na dijelu rijeke Ljute i Kopačice preispitati i detaljnije odrediti zonu razlijevanja rijeke te odrediti oblik i vrstu nasipa, način izvedbe pokosa i dna, dubinu i dr. u skladu s ekologijom ciljnih vrsta koje borave u ovom području, a sve s ciljem očuvanja ciljnih vrsta.	
42.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	HR2000951 KROTUŠA I HR2001046 MATICA-VRGORAČKO POLJE
43.	Radove na regulaciji rijeke Matice provoditi na način da se ne ugrozi vodni režim rijeke i u skladu s ekologijom ciljnih vrsta koje su prisutne na ovom području.	
44.	Pri detaljnom određivanju trase željezničke pruge i autoceste moraju se razmotriti alternative kako bi se utjecaj na ciljna staništa i vrste sveo na najmanju moguću razinu.	
45.	Preispitati mogućnosti rekonstrukcije postojećih prometnica kao alternativa izgradnji nerazvrstane ceste u rangu županijske. U slučaju da takve mogućnosti nisu moguće, prioritet treba dati južnoj varijanti koridora u istraživanju.	HR2001010 PALEOOMBLA – OMBLA
46.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	HR2001364 JI DIO PELJEŠCA
47.	Spriječiti intenzivnu poljoprivredu i korištenje pesticida i herbicida na području Stonskog polja.	
48.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	HR2001367 I DIO KORČULE
49.	Površinu uzgajališta potrebno je ograničiti na područje izvan ekološke mreže.	HR3000150 OTOK PELJEŠAC - OD UVALE RASOKA DO RTA OSIČAC
50.	Preispitati potrebu za izgradnjom turističke zone. U slučaju izgradnje, potrebno je smanjiti kapacitet.	
51.	U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.	HR3000152 OTOK PROIZD I PRIVALA NA KORČULI

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
52.	U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.	HR3000153 OTOK KORČULA - OD UVALE POPLAT DO VRHOVNJAKA
53.	Ograničiti kapacitet sidrišta u Pupnatskoj luci na maksimalno 20 plutača.	HR3000154 PUPNATSKA LUKA
54.	Smanjiti kapacitet turističke zone zapadno od Pupnatske luke.	
55.	Preispitati zonu predviđenu za golf igralište i planirati druge vrste sportsko- rekreacijskih sadržaja.	
56.	U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.	
57.	Prije realizacije planiranih luka na području Stonskog zaljeva (LNT Kobaš i luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Ston i Broce) potrebno je izraditi maritimnu studiju zaljeva te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova.	HR3000163 STONSKI KANAL I HR3000167 SOLANA STON
58.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	
59.	U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.	HR3000172 OBALNA LINIJA OD LUKE GONOTURSKA DO RTA VRATNIČKI
60.	Prilikom određivanja plovnog reda za povezivanje otoka s Dubrovnikom preko Lastovskog i Mljetskog kanala, potrebno je voditi računa o optimalnom intenzitetu plovnog reda u odnosu na moguće utjecaje na ciljnu vrstu (dupina) ovog područja.	HR3000426 LASTOVSKI I MLJETSKI KANAL
61.	Smanjiti i ograničiti obuvat planiranog proširenja luke otvorene za javni promet.	HR3000165 UVALA SLANO
62.	Detaljnijom dokumentacijom na razini zahvata potrebno je razmotriti smanjenje predviđenog kapaciteta od 300 kreveta na kapacitet koji bi bio prihvatljiv s aspekta očuvanja ciljnih staništa područja ekološke mreže. Prilikom detaljnog planiranja ove turističke zone potrebno je maksimalno očuvati prirodne plaže, odnosno spriječiti gradnju umjetnih plaža, nasipavanja ili betoniranja obale, kao i ograničiti kapacitet eventualnih privezišta ili sidrišta za potrebe ove zone.	HR3000476 UVALA DIVNA- PELJEŠAC

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
63.	U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano.	HR3000172 OBALNA LINIJA OD LUKE GONOTURSKA DO RTA VRATNIČKI
64.	Potrebno je regulirati i nadzirati korištenje plaže te osmisliti i dodatne sadržaje u okolnom području planiranih turističkih zona kako bi se turizam usmjerio i na druga područja.	HR4000010 SAPLUNARA
65.	Ne planirati proširenje luke otvorene za javni promet lokalnog značaja „Saplunara“.	
66.	Ukinuti planiranu turističku zonu Planikovica (s ciljem smanjenja ukupnog previđenog kapaciteta turističkih zona) u uvučenom dijelu zaljeva te razvijati druge vidove turizma i turističke ponude (u skladu s prihvatnim kapacitetom prostora).	
67.	Prilikom planiranja površina uzgajališta potrebno je voditi računa da ne dođe do prekapacitiranosti. Povećanje i proširenje kapaciteta potrebno je ograničiti samo na školjkaše, odnosno potrebno je zabraniti uzgoj ribe.	HR4000015 MALOSTONSKI ZALJEV
68.	Uvjetovati korištenje tradicionalnih materijala za uzgoj školjkaša uz provođenje tradicionalnog načina uzgoja.	
69.	Odredbama za provođenje zabraniti promet plovilima u funkciji javnog i turističkog prometa, a ostaviti u funkciji tradicionalnog ribarstva i marikulture, praćenja stanja okoliša i znanstvenih istraživanja.	
70.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	
71.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	
72.	Potrebno je smanjiti zonu sportsko- rekreacijske namjene na području Bačanskih jezera i ukinuti T1 (hotel) za turističku zonu Željograd.	
73.	Ukinuti zonu hidromelioracije na području sjeverozapadno od Metkovića.	HR5000031 DELTA NERETVE
74.	Nedvosmisleno utvrditi točnu lokaciju terminala unutar luke Ploče, izvan područja ušća Neretve.	
75.	Planirane zone turističke namjene (Galičak i Plaža- hotel i turističko naselje, i Rio- kamp ukupnog kapaciteta 340 kreveta) potrebno je izmjestiti izvan područja ušća.	

R. BR.	PRIJEDLOG MJERA/ SMJERNICA ZA UBLAŽAVANJE UTJECAJA	KOMENTAR
76.	Lokacije zračnih luka potrebno je planirati izvan područja ekološke mreže HR5000031 i HR1000031 Delta Neretve.	
77.	Postojeću zonu marikulture (Blace Osinj) zadržati u postojećim gabaritima bez mogućnosti proširenja, a za planiranu zonu (Uvalu Vinogradina) potrebno je, prilikom određivanja točne lokacije unutar predviđene zone) i kapaciteta voditi računa da se ne ugroze ciljna staništa i vrste područja EM.	
78.	Prilikom određivanja točne trase autoceste i željezničke pruge potrebno je uzeti u obzir ograničenja vezana uz očuvanje ciljnih vrsta i staništa područja EM.	
79.	Potrebno regulirati broj turista te nadzirati korištenje plaža i osmisliti dodatne sadržaje u okolnom području kako bi se turizam usmjerio i na druga područja osim na pješčane plaže (ciljna staništa muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke (1140) i embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina (2110)). Pri tom je bitno maksimalno očuvati prirodne plaže, odnosno spriječiti gradnju umjetnih plaža, nasipavanja ili betoniranja obale, kao i spriječiti dodatnu izgradnju na štetu ciljnih kopnenih staništa.	HR4000028 ELAFITI
80.	U najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati izgradnju umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale za potrebe turističkih zona. Ove zahvati mogu se izvoditi jedino iznimno ako je to opravdano	
81.	Nužno je pokrenuti aktivnosti revizije Odluka Vlade o prenamjeni šumskog zemljišta u višegodišnje nasade i usklađenje s Uredbom o ekološkoj mreži.	HR5000038 I HR1000038 LASTOVSKO OTOČJE
82.	Preispitati potrebe za izgradnjom zračnih luka s obzirom na mogući utjecaj na ciljne vrste šišmiša i ptica ovog područja.	
83.	Potrebno je smanjiti ukupni kapacitet planiranih morskih luka na zapadnom dijelu Lastova i na području Skrivene luke.	

E.2. PRIJEDLOG PROGRAMA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Ne predlaže se praćenje stanja okoliša. Za prostor Dubrovačko- neretvanske županije izrađuje se Izvješće o stanju okoliša, kao i Program zaštite okoliša. Ukoliko se kroz navedene dokumente prepoznaju novi okolišni problemi uzrokovani prostornim planiranjem, bit će potrebno ažurirati Plan.

F. OBRAZLOŽENJE NAJPRIHVATLJIVIJEG VARIJANTNOG RJEŠENJA PP DNŽ NA OKOLIŠ

Generalno se može zaključiti da su provedbom Plana najugroženija područja delte Neretve, dio Pelješca i Korčule, a izdvojeno je i područje Konavoskog polja s aspekta bioraznolikosti i krajobraza. Ovakav zaključak proizlazi prvenstveno iz činjenice da se radi o iznimno i vrlo vrijednim područjima s raznih okolišnih aspekata (bioraznolikost, vode, krajobraz, kulturna baština) te su samim tim ta područja osjetljivija i ugroženija uslijed planiranog razvoja. Na području delte Neretve planira se relativno velik broj raznih tipova aktivnosti koje mogu pojedinačno i kumulativno dovesti do ugrožavanja okolišnih značajki ovog područja, npr. turističke zone u osjetljivom području ušća, zračne luke i helidromi koji su konfliktni s aspekta zaštite ptica, zbog kojih je ovo područje izdvojeno kao važno močvarno područje i nalazi se na Ramsarskom popisu, veliki infrastrukturni koridori koji mogu dovesti do fragmentacije i degradacije područja iznimno vrijednog krajobraza, dodatni lučki kapaciteti na Neretvi i dr. Priobalno područje Pelješca, Korčule i drugih otoka može se lokalno ugroziti realizacijom planiranih luka otvorenih za javni promet i luka nautičkog turizma, a Planom je planiran i velik broj proširenja postojećih luka. Vrijednosti Konavoskog polja mogu biti ugrožene realizacijom sustava za navodnjavanje i to s aspekta bioraznolikosti i ekološke mreže te krajobraza. Značajniji utjecaj u vidu prenamjene poljoprivrednog zemljišta i tala bonitetne kategorije P1 i P2 može se očekivati prilikom izgradnje prometnica. Izgradnja prometnica može dovesti do utjecaja i u vidu fragmentacije šumskog zemljišta i staništa vrsta divljači, a može dovesti i do fragmentacije.

Kao posebna kategorija koja se analizirala prilikom procjene utjecaja izdvojena je prenamjena šumskog zemljišta u višegodišnje nasade temeljem Odluka Vlade RH⁷. Iako su se ova područja razmatrala u sklopu analize mogućih utjecaja, potrebno je istaknuti kako zapravo nije riječ o planskoj kategoriji, odnosno nije riječ o namjeni prostora koja se određuje prostornim planom (ove površine prikazane su u kartografskom prikazu 3.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora- Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, kao ugrožena područja za koja je potrebna zaštita). Iako se ne radi o planskoj kategoriji, uvidom u površine koje se planiraju prenamijeniti zaključeno je da se radi o značajnim površinama šumskog zemljišta, od kojih se neke nalaze unutar područja ekološke mreže gdje su ciljna staništa upravo šumska staništa u raznim stadijima progradacije ili degradacije (Grafički prikaz F-1), unutar područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (npr. područja unutar granica posebnog rezervata Malostonski zaljev i Malo more i Parka prirode Lastovsko otočje - Grafički prikaz F-2), u područjima iznimne krajobrazne vrijednosti, unutar vrijednih kulturnih područja i drugim područjima gdje su mogući konflikti. Unatoč tome što nije riječ o planskoj kategoriji, s obzirom da je navedeno prepoznato kao potencijalno značajan problem na području Dubrovačko- neretvanske županije, smatralo se bitnim istaknuti ovu problematiku kako bi se ukazalo na konfliktna područja i ovo pitanje počelo rješavati na adekvatnim razinama. Smatra se da je bitno raspraviti ovo pitanje kroz konzultacijski proces, odnosno javnu raspravu kako bi se pronašli adekvatni mehanizmi za njegovo rješavanje- posebno Odluka koje se odnose na površine koje nisu privedene planiranoj namjeni

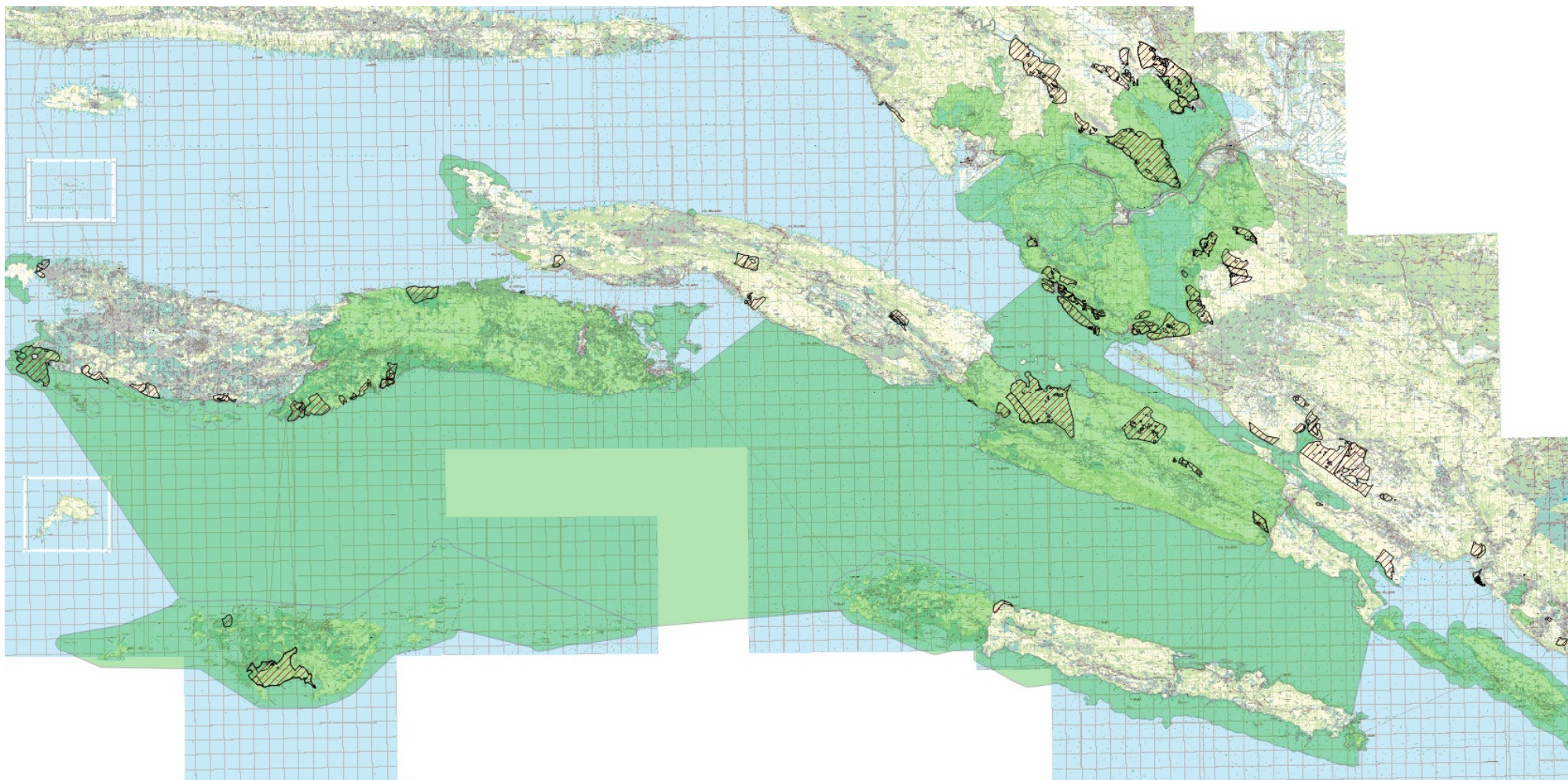
⁷ Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o šumama (NN 94/14) površine obuhvaćene ovim Odlukama izdvajaju se iz šumskogospodarskog područja i predaju se u nadležnost Agencije za poljoprivredno zemljište

(višegodišnji nasadi) iako je prema Uredbi o postupku i mjerilima za osnivanje služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu RH radi podizanja višegodišnjih nasada (NN 104/2006 i NN 121/2008) to bilo potrebno izvršiti u roku od 2 godine od dana uvođenja ovlaštenika prava služnosti u posjed.

Iako su strateškom studijom prepoznati mogući utjecaji provedbe određenih aktivnosti planiranih ovim Planom, predloženim mjerama zaštite okoliša i mjerama ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu, utjecaji se mogu svesti na razinu prihvatljivu za okoliš. Uz to, budući da su Prostornim planom izrađene krajobrazna studija kao i prirodoslovna podloga, mjere predložene tim studijama ugrađene su u Plan i njihovim provođenjem veliki broj potencijalnih utjecaja može se spriječiti.

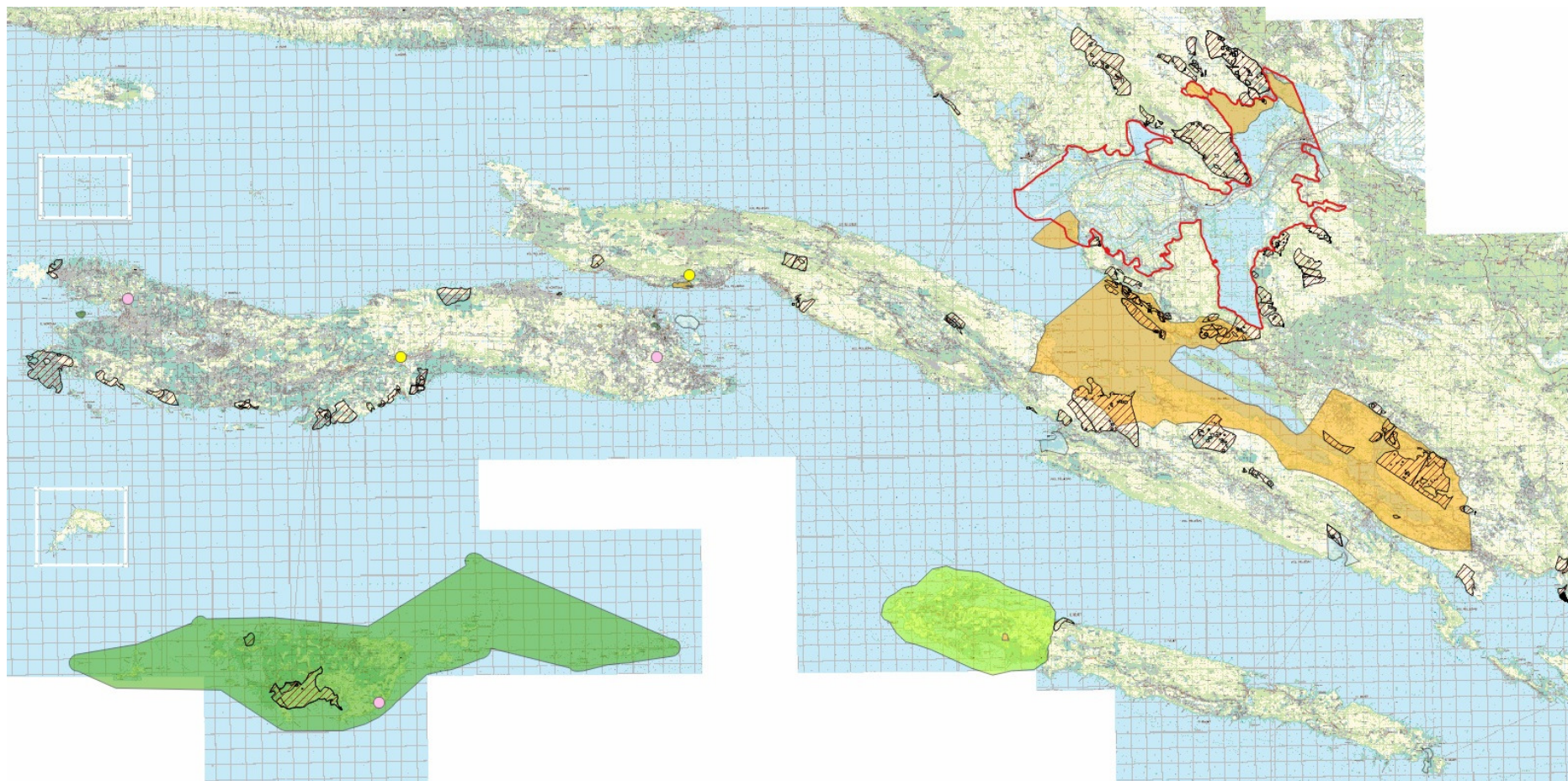

Grafički prikaz F-1: Područja prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade temeljem Odluka Vlade RH u odnosu na područja ekološke mreže (zeleno: područja EM)

Izvor: Izmjene i dopune PP DNŽ

Grafički prikaz F-2: Područja prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade temeljem Odluka Vlade RH u odnosu na zaštićena područja prirode i Ramsarsko područje delte Neretve

Izvor: Izmjene i dopune PP DNŽ

